

در صفحات بعد
می‌خوانید

توسط شورای بررسی متون انجام می‌شود

نقد و ارزیابی ۵۲۱ کتاب
دانشگاهی و ۱۰۰ نظریه
جهانی در علوم انسانی

گزارشی از کارگاه مطالعات زنان و خانواده

کارگاه‌های آموزشی برای
مهمانان خارجی

گزارشی از آغاز به کار تا کنون

همه چیز درباره پرتال جامع
علوم انسانی

معرفی کتب و مجلات جدید

تازه‌های نشر در پژوهشگاه

با هدف نظارت بر عملکرد و فعالیت‌ها
انجام شد

بازدید هیئت رئیسه از
بخش‌های مختلف پژوهشگاه

با حضور چهره‌های سرشناس فرهنگی و در

پژوهشگاه علوم انسانی برگزار شد

آئین بزرگداشت استاد خوانساری و رونمایی از کتاب خوانساری نامه

مراسم بزرگداشت استاد فقید محمد خوانساری همراه با رونمایی

از کتاب "خوانساری نامه" به مناسبت اولین سالروز درگذشت وی

در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی برگزار شد. این

مراسم همراه با رونمایی از کتاب "خوانساری نامه" عصر سه‌شنبه ۲۶

مهرماه، با حضور غلامعلی حداد عادل، رضا داوری اردکانی، محسن

جهانگیری و جمعی از دست‌اندرکاران علم و اندیشه در تالار حکمت

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی برگزار شد. در این

مراسم دکتر آیت‌اللهی مرحوم خوانساری را فردی با تأثیرگذاری بسیار عمیق در رشته‌های علمی کشور دانست. رضا داوری اردکانی آن استاد

فقید را مردی با فضیلت و خردمند توصیف کرد که هیچگاه در زندگی سخن یا عملی غیر اخلاقی از وی مشاهده نکرده است. دکتر محسن

جهانگیری مرحوم خوانساری را فردی دین‌دار، عاقل، حکیم، مبین دوست و صبور دانست که هرگز از وضع زمان خود و اهل زمانه شکایتی

نکرد. غلامعلی حداد عادل نیز در سخنانی استاد خوانساری را شخصی دقیق‌النظر و دور از سطحی‌نگری و پرگویی دانست که تالیفاتش متقن

و انضباط علمی او فوق‌العاده بود. گزارشی کامل از این مراسم را در صفحات بعدی بخوانید. <<<

ادامه در صفحه ۶

با مشارکت پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی برگزار شد

همایش ملی مرجع بیداری اسلامی در اصفهان

همایش ملی مرجع بیداری اسلامی به همت خانه مشروطه اصفهان و با همکاری پژوهشگاه علوم

انسانی و مطالعات فرهنگی، شهرداری اصفهان، موسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران، حوزه

علمیه اصفهان و دانشگاه اصفهان ۱۴ مهر و با حضور شخصیت‌های علمی، سیاسی و فرهنگی

برگزار شد. این همایش که به مناسبت یکصدمین سالگرد رحلت عالم ربانی آیت‌الله العظمی آقا

نجفی اصفهانی برگزار شده بود با پیام مقام معظم رهبری و همچنین پیام آیت‌الله العظمی صافی

گلپایگانی افتتاح شد. همچنین پیام مکتوب آیت‌الله جوادی آملی و همچنین پیام مکتوب آیت‌الله

مظاهری در خصوص شخصیت آیت‌الله العظمی آقاجنئی نیز در این همایش توزیع شد. در ابتدای

این همایش آیت‌الله العظمی مظاهری رئیس حوزه علمیه اصفهان در خصوص شخصیت علمی

و عرفانی آقاجنئی و همچنین فعالیت‌های سیاسی اجتماعی این مرجع بیداری اسلامی در دوره

مشروطه بیاناتی را ایراد کردند. آیت‌الله کعبی عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم نیز به تأثیر

فعالیت‌های سیاسی اجتماعی آقاجنئی در ایجاد بصیرت سیاسی - تاریخی اشاره کردند. حجت

الاسلام والمسلمین صدیقی هم نقش ایشان را در بالابردن فرهنگ دینی مردم تبیین کردند.

چاپ ۱۲ جلد کتاب از مهمترین دستاوردهای این همایش است که یکی از این کتاب‌ها را دکتر

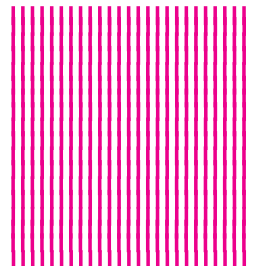
موسی نجفی عضو هیئت علمی پژوهشگاه تالیف کرده است. در کتاب «حکم نافذ آقاجنئی»

نویسنده ضمن معرفی آقاجنئی از وی به عنوان یکی از رهبران طراز اول دونهضت بزرگ تنباکو و

مشروطیت علیه استعمار و استبداد یاد کرده است. مولف این کتاب را در چهار بخش و ۱۲ فصل

و منضم به بخش‌های گاه‌شمار زندگی آقاجنئی، کتابنامه، اسناد و فهرست‌اعلام و نیز شمارگان

۲۰۰ نسخه و در ۴۵۵ صفحه با قیمت ۱۱۵۰۰ تومان روانه بازار نشر کرد.

توسط شورای بررسی متون تا پایان امسال انجام می شود

نقد و ارزیابی ۵۲۱ کتاب دانشگاهی و ۱۰۰ نظریه جهانی در علوم انسانی

دبیر شورای بررسی متون و کتب علوم انسانی مهمترین رسالت این شورا را نقد متون، تهیه سرفصل های جدید و تألیف کتاب دانست و اعلام کرد: «در حوزه نقد متون کارهای زیادی در حوزه های ۲۱ گانه رشته های مختلف علوم انسانی انجام شده که نقد ۱۲۲۱ عنوان متن و ارزیابی نهایی بخشی از این فعالیت ها در ۱۵ سال اخیر بوده است.»

دکتر سید حسین حسینی همچنین درباره برنامه آتی این شورا گفت: «با توجه به ترویج جریان نقد در کشور، حرکت به سمت «نقد نظریه های علمی» در دستور کار شورا قرار دارد تا از نقد متون یک گام به سمت نقد نظریه های علمی حرکت کنیم. جریان سازی در حوزه علوم انسانی کشور در زمینه نقد علمی و زمینه سازی برای تهیه سرفصل ها و کتب جدید در علوم انسانی و البته تحول در علوم انسانی از مهم ترین فواید چنین رویکردی هستند. امیدواریم در سال های آینده شورا در مجامع علمی به عنوان یک مرجع علمی و رسمی برای نقد متون و نظریه های علمی در علوم انسانی شناخته شده و نه فقط در سطح ملی که تا سطوح بین المللی هم پیش برود.» دکتر حسینی همچنین از تصمیم این شورا مبنی بر برگزاری مصاحبه مطبوعاتی برای کتاب ها و نظریه های جهانی که نقد می شوند خبر داد و افزود: «مطابق برنامه گروه های ۲۱ گانه تخصصی شورای بررسی متون و کتب علوم انسانی تا پایان امسال تقریباً حدود ۴۲۰ عنوان کتاب داخلی، ۱۰۱ متن خارجی و ۱۰۰ نظریه جهانی در علوم انسانی که در دانشگاه های کشور به عنوان منابع دروس رشته های مختلف علوم انسانی استفاده می شود، مورد نقد، بررسی و ارزیابی قرار می گیرد.»

با حضور ریاست پژوهشگاه و مدیر تحصیلات تکمیلی برگزار شد

اولین نشست هم اندیشی دانشجویان جدید پژوهشگاه

اولین نشست هم اندیشی و دیدار ریاست پژوهشگاه و مدیریت تحصیلات تکمیلی با دانشجویان ورودی سال ۹۰ در مقطع دکتری و ارشد دوازدهم مهر ماه برگزار شد. در این جلسه روسای پژوهشگاه های زبان شناسی، ادبیات، تاریخ و مدیر گروه زبان و ادبیات عرب و همچنین ۵۰ نفر از دانشجویان حضور داشتند. دکتر هادی و کیلی، حمید رضا رادفر دکتر حمید رضا آیت اللهی به ترتیب، نکاتی در خصوص روند آموزشی و پژوهشی دانشجویان و معرفی کتابخانه پژوهشگاه و امکانات موجود در آن را بیان کردند. در انتهای جلسه نیز دکتر آیت اللهی به سوالات دانشجویان در خصوص امکانات خوابگاه، منابع کتابخانه، امکانات رفاهی و فرهنگی دانشجویی، نیازهای پژوهشی و تحقیقاتی آنان پاسخ داد. به دانشجویان برتر پذیرفته شده در هر رشته نیز هدایایی تقدیم شد. [■]

ششم مهر ماه تشکیل شد

یکصد و بیست و نهمین جلسه شورای تحصیلات تکمیلی

یکصد و بیست و نهمین جلسه شورای تحصیلات تکمیلی با حضور ریاست پژوهشگاه، معاون پژوهشی، مدیر تحصیلات تکمیلی و روسای پژوهشگاه ها و گروه ها ششم مهر ماه برگزار شد. تسریع در ارسال جدول زمان بندی جلسات شورای تحصیلات تکمیلی گروه ها، معرفی دبیر جلسات، ارائه طرح درس توسط مدرسین آموزش، پیشنهاد ارائه دیجیتالی و الکترونیکی متون درسی، آماده سازی شرح وظایف اعضای شورای تحصیلات تکمیلی پژوهشگاه و گروه ها، بررسی و تدوین آیین نامه ظرفیت پذیرش راهنمایی و مشاوره دانشجویان توسط اساتید با مرتبه های علمی مختلف، چاپ مقالات دانشجویان ارشد و دکتری در مجلات پژوهشگاه با ذکر استاد راهنما و داور آن، و بررسی ۴ موضوع پیشنهادی طرح نامه و ۲ طرح نامه از مصوبات این جلسه بود. [■]

سرپرست کتابخانه مرکزی:

کتاب های امانتی را برگردانید!

سرپرست کتابخانه مرکزی از همکاران پژوهشگاه خواست چنانچه تعداد کتاب هایی که در اختیار دارند بیش از تعداد مصوب در آئین نامه امانت کتاب است، نسبت به استرداد آنها به کتابخانه اقدام نمایند. حمید رضا دادفر با اشاره به دستور اکید ریاست پژوهشگاه مبنی بر بازگرداندن این کتاب ها، همچنین از همکاران خواست کتاب هایی که تاریخ بازگشت آنها سرسید شده را نیز هر چه سریعتر به این کتابخانه عودت نمایند. بر اساس آئین نامه امانت کتاب اعضای هیئت علمی شاغل و کارمندان پژوهشگاه، دانشجویان پژوهشگاه، اعضای طرح غدیر و اعضای بازنشسته پژوهشگاه می توانند پس از طی مراحل عضویت، نسبت به امانت گرفتن کتاب اقدام کنند. این آیین نامه همچنین تأکید می کند برای بازگشت کتابها نیازی به حضور خود شخص نیست ولی برای امانت گرفتن حضور شخص الزامی است. در صورتی که کتابی متقاضی دیگری نداشته باشد، امکان تمدید آن از طریق وب، حضوری یا تلفنی وجود دارد. همچنین برای هر جلد کتاب در هر روز تأخیر ۵۰۰ ریال و در صورتیکه کتاب در امانت، متقاضیان دیگری داشته باشد به ازای هر روز تأخیر ۱۰۰۰ ریال جریمه در نظر گرفته شده است. [■]

نیمه اول آبان برگزار می شود

نشست های تخصصی در پژوهشگاه تاریخ

پژوهشگاه تاریخ در ادامه سلسله نشست های تخصصی با محور «بررسی و نقد امکان و چگونگی کاربرد نظریه های رایج در علوم انسانی در مطالعات تاریخ ایران» دومین نشست خود را با موضوع پارادایم شناسی علوم انسانی برگزار می کند. دکتر غلامحسین مقدم حیدری عضو هیئت علمی گروه علم و دین پژوهشگاه سخنران این نشست است که درباره تفاوت پارادایم ها در علوم طبیعی و علوم انسانی صحبت خواهد کرد. این جلسه دوشنبه دوم آبان از ساعت ۱۴ برگزار خواهد شد. جلسه دوم این نشست با حضور دکتر مهدی معین زاده عضو هیئت علمی گروه علم و دین پژوهشگاه و با موضوع نظریه های علوم انسانی شنبه هفتم آبان از ساعت ۱۴ تشکیل خواهد شد. دوشنبه نهم آبان از ساعت ۱۴:۰۰ نیز میزگردی با حضور هر دو سخنران تشکیل می شود. هزینه ثبت نام هر دوره شامل دو جلسه سخنرانی و یک نشست ۱۵ هزار تومان اعلام شده است. دانشجویان با ارائه کارت دانشجویی از ۵۰٪ تخفیف برخوردار خواهند بود و شرکت اعضاء پژوهشگاه به صورت رایگان است. به شرکت کنندگان در نشست ها گواهی شرکت در دوره اعطا خواهد شد. این دوره ها با مشارکت انجمن ایرانی تاریخ برگزار می شود. پیش از این نیز پژوهشگاه تاریخ با مشارکت انجمن ایرانی تاریخ دوره دیگری از سلسله نشست های بررسی و نقد امکان و چگونگی کاربرد نظریه های رایج در علوم انسانی در مطالعات تاریخ ایران را برگزار کرده بود. نخستین جلسه این نشست در محور روش شناسی مطالعات تاریخی و با سخنرانی دکتر قباد منصوربخت عضو هیئت علمی گروه تاریخ دانشگاه شهید بهشتی در موضوع ضرورت کاربرد نظریه در تاریخ ۱۶ مهر برگزار شد. در جلسه دوم این نشست هم دکتر حسن حضرتی عضو هیئت علمی گروه تاریخ دانشگاه تهران با موضوع نسبت نظریه و تاریخ سخنرانی کرد. [■]

خبر کوتاه

انتشار کتابچه طرح های کلان و ویژه و اولویت های علوم، تحقیقات و فناوری در زمینه علوم انسانی، معارف اسلامی و هنر

کتابچه طرح های کلان و ویژه و اولویت های علوم، تحقیقات و فناوری در زمینه علوم انسانی، معارف اسلامی و هنر از سوی دبیرخانه کمیسیون تخصصی علوم انسانی، معارف اسلامی و هنر شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری منتشر شد. در این گزارش که توسط دکتر آیت اللهی تنظیم شده، ۷ طرح کلان در زمینه آموزش پژوهش و فناوری، ۶ طرح ویژه مستخرج از اسناد بالادستی در حوزه های علوم انسانی، معارف اسلامی و هنر و ۱۵ اولویت وزارت علوم در زمینه علوم انسانی، معارف اسلامی و هنر معرفی شده است. جدول ترکیبی شاخص های مستخرج از اسناد بالادستی در حوزه های علوم انسانی، معارف اسلامی و هنر بخش اصلی و عمده این کتابچه است. در این جدول ۲۷۸ ردیف از این طرح ها و اولویت ها به تفکیک اینکه از کدام یک از اسناد چهارگانه بالادستی برگرفته شده اند، همراه با شاخص های مستخرج از این اسناد مشخص شده است.

به سفارش سازمان تحقیقات و مطالعات نیروی
انتظامی انجام می شود

اجرای طرح تحقیقاتی «مبانی نظری امنیت انتظامی»

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی قراردادی را با سازمان تحقیقات و مطالعات ناجا تحت عنوان «مبانی نظری امنیت انتظامی» به امضاء رسانده است که مجری آن گروه پژوهشی جامعه و امنیت می باشد.

پلیس در میان نهادهای سیاسی کشور جایگاه حساسی دارد. عمل پلیسی در درجه اول مبتنی بر اجبار (coersion) و زور (force) برآمده از اراده قانون است؛ یعنی یک رابطه رویاروی و مستقیم میان پلیس و مردم به وجود می آید. مقبولیت و پذیرش عمل پلیسی (اجبار و زور) منوط به درجه قانونی بودن آن است. در واقع قانون است که به پلیس، مشروعیت می دهد. از سوی دیگر مشروعیت برآمده از قانون، ریشه در نظریه سیاسی و ارزشهای حاکمیت مستقر (نظام سیاسی) دارد.

مشروعیت و کارآمدی نهادهای سیاسی ریشه در ایدئولوژی، ارزشها و بهویژه قانون اساسی دارد. قانون اساسی و ارزشها بر دستگاه معرفتی و نظری و نظام حقوقی یک کشور استوارند که حاکی از نظام اعتقادی و تحول فرهنگی و تاریخی یک ملت یا قوم می باشند. در نظام سیاسی ج.ا.ایران که علاوه بر تفکیک قوا، ساختارهای خاص بومی (سیاسی) خود را نیز دارد، نهادهای سیاسی، متکفل وظائف و مأموریتهای قانونی خویش هستند. تامین امنیت شهروندان از آن جهت که به عنوان شهروند، روابط تعریف شده و معلوم با خود و حکومت دارند، بر عهده نهاد پلیس می باشد. کارکرد پلیس در عمل پلیسی مشاهده می شود. این عمل شاخص اصلی در بخش مشروعیت و کارآمدی آن است.

از سوی دیگر، مشروعیت و تداوم اثربخش عمل پلیس، به شدت وابسته به دگرگونیهای اجتماعی، فرهنگی و سیاسی است و در عمل نیز هر جامعه ای که از تحولات جمعیتی، اجتماعی مثل افزایش جمعیت، دگرگونی طبقاتی اجتماع، افزایش سطح سواد عمومی، تنوع ارزشها، تبادل فرهنگی، گرایش به رفاه، ظهور جنبش های جدید اجتماعی در درجه و مقیاس بالایی برخوردار باشد، حوزه عمل پلیسی در محیط آن نیز توسعه یافته و پلیس با تحول و تکثر نهادی و کارکردی مواجه خواهد شد. پلیس از حالت ساده و ابتدایی خود فاصله گرفته و عملاً در ساختارهای پیچیده عمل می کند. این امر به صورت یک مصادق در ایران اتفاق افتاده است. پس از پیدایش شرایط جدید دوره سازندگی و ضرورت تحرک سیاستگذاری و اجتماعی و فرهنگی، دگرگونیهای اساسی و گسترده در اثر برنامه های توسعه کشور پدیدار شد که در بخش امنیت کشور گام نخست آن ادغام ساختارهای امنیت داخلی، ذیل یک نام و نیروی واحد نیروی انتظامی (ناجا) بود. در گام دوم پیدایش پلیس های تخصصی و سپس ظهور پلیس رایانه ای و ... محور بحث قرار گرفت.

چنانکه مشاهده می شود، ما در عمل ناچار از توسعه حیطه عمل پلیسی به تبع تحولات اجتماعی و فرهنگی هستیم. این توسعه عمل در قالب های توسعه سازمانی، نهادی و فرایندی حاصل می شود. یعنی نیروی انتظامی در کشور، هم به پلیس های تخصصی روی آورده و هم به تفکیک ساختارهای پلیس توجه کرده است.

این پژوهش در جهت فهم و تحلیل این مسائل نوپدید، به ارائه تعریفی جدید از امنیت در قلمرو پلیسی خواهد پرداخت، تعریفی که توضیح دهنده مشروعیت عمل پلیس در مقام نهاد تامین کننده امنیت عمومی باشد.

بازدید هیئت رئیسه از مقدمات تاسیس شعبه اصفهان

هیئت رئیسه پژوهشگاه در سفری یک روزه به اصفهان از اقدامات تمهیدی برای تاسیس شعبه پژوهشگاه بازدید کردند. در این بازدید یک روزه، هیئت رئیسه و تعدادی از اعضای هیئت علمی پژوهشگاه ابتدا به بازدید محل ساختمان اصلی شعبه واقع در خیابان چهارباغ پایین، خانه تاریخی شیران رفتند. در بازدید از این ساختمان، ریاست پژوهشگاه و هیئت همراه از نزدیک در جریان روند مرمت و بازسازی این مکان تاریخی قرار گرفته و ضمن ابراز خرسندی از انتخاب چنین مکانی با قدمت ۱۶۰ ساله مواردی را در خصوص تسریع در راه اندازی و فعال سازی آن بیان کردند. هیئت رئیسه سپس با عازمیت به محل دفتر مرکزی پژوهشگاه از نزدیک با فعالیت ها و فضای دفتر مرکزی اهدایی استانداری آشنا شده و در جریان توسعه فعالیت های شعبه اصفهان قرار گرفتند.

در ادامه و در جلسه ای که در اتاق جلسات شعبه اصفهان برگزار شد، ابتدا دکتر شاهرخی مسئول راه اندازی شعبه اصفهان ضمن بیان فعالیت های انجام شده، کادر مستقر در پژوهشگاه اصفهان را معرفی کرد. پس از وی مهندس حاتمیان مدیر پشتیبانی شعبه اصفهان با ارائه برنامه های سال ۹۰ به بیان چشم انداز آتی پرداخت و لزوم تسریع در حل مشکلات و تامین امکانات لازم متناسب با مأموریت های آتی را متذکر شد.

دکتر آیت اللهی ریاست پژوهشگاه نیز با قدردانی از زحمات دست اندرکاران راه اندازی شعبه اصفهان، سرعت پیشرفت امور جاری و فعالیت های فعلی را که تنها شش ماه از آغاز به کار آن می گذرد بسیار مطلوب عنوان کرده و رویکرد آتی شعبه اصفهان را از لحاظ توسعه فعالیت های پژوهشی و فرهنگی در استان تبیین نمود. همچنین دکتر جنیدی، دکتر خدروی و دکتر زبویار هم ضمن تشکر از فعالیت های انجام شده، نکاتی را برای حل مشکلات و تسریع در امور بیان داشتند. در پایان مقرر شد مصوبات جلسه به صورت ویژه پیگیری و به سرانجام رسد. در ادامه جلسه شورای سیاست گذاری همایش بین المللی الغدیر با حضور مدیرعامل موسسه نشر معارف اهل بیت (ع) و اعضای شورای سیاست گذاری به ریاست دکتر آیت اللهی برگزار شد. در پایان این سفر یک روزه دیداری نیز با حضور دکتر آیت اللهی و دیگر اعضای هیئت رئیسه و کادر شعبه اصفهان با استاندار اصفهان دکتر ذاکر اصفهانی برگزار شد. در این دیدار دکتر آیت اللهی ضمن ارائه گزارشی از اقدامات انجام شده و برنامه های آتی، پیگیری ویژه مفاد تفاهم نامه و قرارداد های منعقد فی مابین پژوهشگاه و استانداری اصفهان را خواستار شد. استاندار اصفهان ضمن ابراز خرسندی از تامین مقدمات آغاز به کار شعبه اصفهان، توسعه فعالیت های پژوهشی، تاثیر گذاری فرهنگی و ورود به عرصه جذب پژوهشگران زبده و دانشجویان مقطع تحصیلات تکمیلی در رشته های مرتبط را خواستار شده و وعده داد مساعدت حداکثری در اجرایی شدن تفاهم نامه انجام شود.

با هدف توسعه زمینه همکاری های مشترک برگزار شد

جلسه مشترک مسئولان پژوهشگاه با رئیس مرکز میکرو فیلم نور - دهلی نو

جلسه مشترک مسئولان پژوهشگاه با رئیس مرکز میکرو فیلم نور در دهلی نو برگزار شد. دکتر علی خواجه پیری (رئیس مرکز میکرو فیلم نور) در دیدار با دکتر حمید رضا آیت اللهی، دکتر شهرام یوسفی فر و دکتر جمشید نوروزی ضمن معرفی اجمالی این مرکز، آمادگی خود را برای همکاری با پژوهشگاه اعلام کرد. در این دیدار زمینه های همکاری مشترک دو موسسه در حوزه های انتشار دستاوردهای پژوهشی طرفین، انجام طرح های پژوهشی مشترک و دیگر فعالیت های علمی بررسی شد. مهمترین محورهای مورد بحث و توافق در این جلسه به شرح زیر بود:

- بررسی زمینه ها و شرایط همکاری بین دو مرکز در زمینه انتشارات میراث ایرانی اسلامی در هند و عقد تفاهم نامه همکاری دو جانبه در این راستا
- انجام بررسی های لازم توسط پژوهشگاه برای انتشار مجموعه فهارس ۲۵ جلدی میکرو فیلم های مرکز، که به زبان های فارسی، عربی، اردو و انگلیسی آماده شده است.
- مرکز میکرو فیلم نور در زمینه همکاری های مشترک اعلام آمادگی نمود که نسخ خطی مورد نیاز محققان و تحقیقات پژوهشگاه را در اختیار قرار دهد.
- مرکز نور اعلام آمادگی کرد تا از رساله های تحصیلی که در راستای فعالیت های مرکز تعریف می شوند به صورت در اختیار نهادن مدارک و میکرو فیلم کتب مورد نیاز آنان حمایت کند.
- مقرر شد مرکز نور شماری از فایل های دیجیتالی کتب در اختیار خود را به کتابخانه پژوهشگاه اهداء نماید.
- در این جلسه پیشنهاد شد برخی رساله های دانشجویان که در زمینه تصحیح نسخ خطی تعریف می شوند (به ویژه در حوزه زبان شناسی و گویش شناسی) از کمک استادان هندی بهره مند شوند تا در زمینه گویش های ایرانی در هند تحقیق شود و مرکز نور از این نوع طرح ها حمایت خواهد کرد.
- همچنین از رساله هایی که در زمینه موقوفات ایرانیان در هند یا تاریخ شیعه در هند و نظایر این ها تعریف شوند از حمایت های مرکز نور برخوردار خواهند شد.
- مرکز نور از فعالیت ها در زمینه شناسایی و پژوهش اسناد خطی ایران در هند نیز حمایت خواهد کرد.

خلاصه مهمترین فعالیت های انجام شده و برنامه های در دست اقدام

گزارش از فعالیت ها

در صد و یازدهمین جلسه شورای پژوهشی، وقتی ریاست پژوهشگاه پیشنهاد داد شورای پژوهشی در هر جلسه دقیقی به گزارش مسئولان پژوهشکده ها و گروه ها از فعالیت ها بپردازد، خیلی ها در همان جلسه گزارشی خلاصه از فعالیت های انجام شده و برنامه های در دست اقدام ارائه کردند. آنچه در ادامه می خوانید، خلاصه بخشی از این گزارش هاست:

پژوهشکده ادبیات:

۱۰ جلد از طرح بزرگ ۲۰ جلدی «سفینه تبریز» شامل ۲۷ رساله از قرن هفتم هجری، که استنساخ آن بعد از چهار، پنج سال کامل شده اکنون آماده ارائه و چاپ است و تا آخر سال نیز کلیه مجلدات ارائه خواهند شد. طرح «فرهنگ تاریخی» نیز که تنها یک جلد آن قبلاً به چاپ رسیده بود و بقیه آن شامل حدود سه تا چهار میلیون فیش است که زیر نظر دکتر پورنامداریان تا حرف «ک» بررسی و مرتب شده، تا پایان سال ۱۳۹۲ تحویل خواهد شد. طرح های خاورشناسان، زندگی نامه زنان و زندگی نامه شاعران هم تا پایان سال جاری به اتمام خواهد رسید.

گروه فلسفه، کلام و عرفان اسلامی:

کارگاهی دو روزه تاسیستان امسال برگزار شد. حدود ۶۰ نفر در آن شرکت کردند و حاصل کار نیز که شامل ۲۳ مقاله با داورهای کامل در ۴ پیوست کامل است، برای معاونت پژوهشی ارسال شده تا به صورت مجموعه مقالات چاپ شود. درس گفتارهای استاد صدوقی سها راجع به «فلسفه اسلامی» تا جلسه هجدهم برگزار شده. ۳۰۰ صفحه از کتاب ۱۰۰۰ صفحه ای ایشان با عنوان «تطور مباحث فلسفه حکمی بعد از ابن رشد» که علاوه بر مقدمه و موخره، دارای ۵ مقاله ترجمه شده از زبان های دیگر است نیز تا پایان مهرماه سال آماده چاپ

خواهد شد. همچنین معرفی ۷ نفر از حکمای ایران در قالب اجرای طرح «مجموعه آشنایی با حکمای ایرانی» تا پایان سال آماده و ارائه خواهد شد.

پژوهشکده انقلاب و تمدن اسلامی:

دوره دکتری «انقلاب و تمدن اسلامی» تاسیس و ۵ دانشجو برای آن گزینش شده است. تألیف مجموعه مقالاتی راجع به تمدن، تألیف ۵ جلد کتاب مشترک با خانه مشروطه، تألیف کتاب های طرح نقد تمدن غرب، ظرفیت های تمدن و انقلاب اسلامی، دیدگاه های تمدنی شهید مطهری و تمدن اسلامی در آیات و روایات و نیز تشکیل ده جلسه مشترک با خانه مشروطه راجع به هویت شناسی و تمدن اسلامی از دیگر اقدامات این پژوهشکده بوده اند.

گروه غرب شناسی:

از مهرماه امسال اجرای «بررسی و نقد آثار برگزیده غرب و غرب شناسی» شروع شده است. این طرح دربرگیرنده ۸۰ جلد کتاب غرب شناسی که محورهای اصلی تفکر غرب هستند.

فعالیت های کلیه افرادی که در ایران در مورد غرب شناسی کار و فعالیت کرده اند (نحوه فهم ایرانیان از غرب از عصر مشروطه تا کنون)، شامل ۵ جلد کتاب آماده انتشار است. خروجی مجلدات هفتم و هشتم رهیافت تا آبان ماه نهایی می شود. مجموعه درس گفتارهایی از دروس عالی فلسفه و حکمت اسلامی که از مهرماه سال قبل آغاز شده است شامل سه مجموعه (جلد اول شرح و تفسیر الهیات نجات شیخ الرئیس، جلد دوم مجموعه رسائل فارابی دکتر داوری، جلد سوم شرح و تفسیر رساله التفسیر صدر المتألهین از آقای دکتر دینانی) هم آماده ارائه است. همچنین از مهر امسال دو درس گفتار جدید در تهران و دفتر قم توسط آقایان دکتر احمد بهشتی (سه نبط آخر اشارات) و استاد حشمت پور (شرح و تفسیر شواهد

الربوبیه) برگزار می شود.

پژوهشکده مطالعات تطبیقی اقتصاد:

تا قبل از ماه رمضان گذشته ۳ طرح به مرکز پژوهش های مجلس و ۲ طرح نیز به سازمان خصوصی سازی وزارت اقتصاد برای همکاری ارائه شده است. تألیف و تدوین بخش مبانئ فقهی متون درسی اقتصاد اسلامی، شاخه بندی مباحث اقتصاد اسلامی برای دستیابی به یک نقشه مشخص، داوری مقالات اقتصاد اسلامی که از سوی جشنواره فارابی به پژوهشکده واگذار شده و ارائه دو سخنرانی در هر ماه از دیگر فعالیت های این پژوهشکده هستند.

گروه بررسی مسائل زنان:

در حوزه پژوهش، ضمن ارتباط با ۳۵ مرکز اجرایی و علمی برای نیازسنجی زنان و خانواده و تشکیل جلسات متعدد به منظور تهیه یک سامانه پژوهشی و کمک به تدوین سند فرابخشی زنان همراه با جمع آوری کلیه فعالیت ها و کارهای پژوهشی مربوط به زنان و خانواده در یک بانک اطلاعات، پژوهشی با حدود ۲۰۰۰ مقاله به کتابخانه پژوهشگاه ارائه شده است. در حوزه آموزش نیز کارگاه آموزشی حوزه مدیریت زنان و امنیت روانی برگزار شده است.

پژوهشکده تاریخ:

از مهر امسال سلسله نشست هایی در مورد «کاربست نظریه در تاریخ» با ۳۵ سخنران از رشته های مختلف مطالعات میان رشته ای با رشته تاریخ، با همکاری چند مرکز دیگر آغاز شده. برنامه ریزی برای تدوین برنامه پنج ساله با تغییر نوع گرایش از دوره ای به موضوعی در دوره های فوق لیسانس به بالا آغاز شده است. اجرای طرح پژوهشی و کارگاه های سگه شناسی، تصویب طرح پدافند غیرعامل و تداوم ارتباط خوب و فعال با انجمن تاریخ از دیگر برنامه های این پژوهشکده هستند.

مصوبات صد و یازدهمین جلسه شورای پژوهشی پژوهشگاه

صد و یازدهمین جلسه شورای پژوهشی پژوهشگاه از ساعت ۱۰ تا ۱۲ روز ۲۶ شهریور با حضور اکثریت اعضا در سالن کنفرانس پژوهشگاه تشکیل شد. در این جلسه معاون پژوهشی پژوهشگاه دکتر یوسفی فر اعلام کرد اسامی اعضای شورای پژوهشی پژوهشکده ها و گروه ها، مرکب از افراد داخل و خارج از پژوهشگاه نهایی و تصویب شده است که احکام مربوطه ارسال خواهد شد. دستور اصلی این جلسه طرح های خاتمه یافته جهت ارسال به انتشارات بود که شورا با ارسال ۴ طرح «اسطوره یونانی و مدرنیته غربی» از گروه غرب شناسی، «جریان شناسی و منبع شناسی طبقه اول حکمای حکمت متعالیه» از گروه فلسفه و کلام، «ارزیابی انتقادی الگوهای تحلیل بحران هویت» از پژوهشکده علوم سیاسی و «جستاری در فرهنگ اقتصادی پالگریو» انجام شده در پژوهشکده مطالعات تطبیقی اقتصاد موافقت کرد همچنین اعضای شورا طرح نامه های پژوهشی پیشنهادی «درآمدی بر تاریخ نگاری در ایران (از آغاز

دوره اسلامی تا حمله مغول)»، «ارائه الگوی مطلوب نظارت در یک نهاد نظارتی بر اساس مؤلفه های نظارت اثربخش (مورد پژوهی: سازمان بازرسی کل کشور)» و «ترجمه پژوهش کتاب فلسفه و اخلاق» موافقت کردند.

همچنین مقرر شد طرح «تصحیح نسخه خطی دیوان منشآت سلاطین ماضی» که مجری آن بازنشسته شده به پژوهشگر دیگری محول شده و با استهلال برای اتمام طرح «شناخت دعوت و رسالت ابراهیم (ع) در قرآن» به مدت ۱۵۰ روز (تا اسفندماه سال ۱۳۹۰) موافقت شد. در پایان جلسه، دکتر آیت الهی ضمن ابراز رضایت و تشکر از فعال تر و جدی تر شدن شوراهای پژوهشی پژوهشکده ها و گروه ها که تنها بررسی کلیت طرح ها را برای شورای پژوهشی پژوهشگاه باقی می گذارد، با استناد به بروشور دستاوردهای پژوهشی پژوهشگاه که فعالیت اعضای پژوهشگاه در سال های ۱۳۸۷، ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹ را نشان می دهد، تأکید کرد که فعالیت در تمامی زمینه های علمی شامل نگارش مقالات، ارائه سخنرانی، برگزاری کارگاه، اجرای طرح و تألیف کتاب افزایش یافته است. وی همچنین پیشنهاد کرد از این پس در شورای پژوهشی دقیقی به ارائه گزارش مسئولان پژوهشکده ها و گروه ها از فعالیت های موجود اختصاص یابد.

کارگاه های آموزشی برای مهمانان خارجی

گروه بررسی مسائل زنان ۱۵ تا ۱۹ شهریور امسال با همکاری سازمان غیر دولتی ترنم اندیشه و مشارکت برخی نهادهای دولتی مانند مرکز امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی و سازمان هلال احمر در تهران میزبان کارگاه آموزشی بین المللی مطالعات زنان و خانواده بود. آنچه در ادامه می خوانید خلاصه ای از گزارش برگزاری این کارگاه است.

در پنجمین روز کارگاهی با سخنرانی دکتر فرهمندپور پیرامون موضوع زن در اسلام آغاز شد که این جلسه با پرسش و پاسخ همراه بود. در نوبت عصر نیز کارگاه با حضور خانم دکتر عباسوند و آقای دکتر اعلائی به کار خود ادامه داد. در ابتدا دکتر اعلائی پیرامون موضوع «قوانین انسانی حقوق بشر»، به نقد برخی از بندهای اسناد حقوق بشر سازمان ملل پرداخت. در ادامه نیز خانم دکتر عباسوند در سخنانی از کنوانسیون محو هر گونه اشکال تبعیض علیه زنان (سیدا) در سازمان ملل متحد انتقاد کرد.

برنامه های جانبی

در روز دوم بعد از اتمام بخشهای آموزشی، شرکت کنندگان به زیارت امامزاده صالح (ع) رفته و از بازار سنتی و مدرن نزدیک حرم نیز دیدن کردند. پس از اتمام بخشهای آموزشی روز سوم نیز حضار به زیارت حسینیه جماران و منزل امام خمینی (ره) رفتند. بازدید از برج میلاد و همچنین زیارت حرم شریف امامزاده مطیب دیگر برنامه های جنبی کارگاه بودند. مراسم اختتامیه کارگاه نیز بعد از ظهر روز شنبه ۱۹ شهریور با حضور دکتر حمیدرضا آیت اللهی برگزار شد. در این جلسه گواهی شرکت در دوره به شرکت کنندگان اعطاء شد.

اهداف همایش:

- آشنایی با سوالات و شبهات زنان مسلمان سایر کشورها در موضوع زنان و خانواده.
- انتقال پیام انقلاب اسلامی و گفتن های برآمده از آن در موضوع زنان و خانواده به شرکت کنندگان دوره.
- تبدیل تهدیدهای ناشی از تهاجم فرهنگی غرب در موضوع زنان و سو استفاده های سیاسی و فرهنگی و اجتماعی حاصل از آن به فرصتی جهت معرفی شاخص های خانواده مطلوب اسلامی.
- تدوین مفاد و محتوای کاملی از مباحث خانواده در اسلام متناسب با نیازهای روز مخاطب بین المللی بر اساس مباحث و سوالاتی که در این دوره از سوی شرکت کنندگان مطرح می شود.
- فراهم آوردن بستری برای شناخت زیربنای فکری و نقاط اشتراک و افتراق فرهنگ مسلمانان کشورهای آسیایی.
- گسترش تعاملات و روابط سازنده و افزایش همگرایی فکری و فرهنگی میان زنان کشورهای اسلامی.
- ایجاد ارتباط بین شبکه های داخلی و خارجی جهت بسترسازی برای همکاری های متقابل و اجرای برنامه های مشترک در کشورهای مختلف

بر گزار شد.

در روز دوم برگزاری کارگاه، نخستین بحث علمی با عنوان «زن، خانواده و اشتغال» توسط خانم زعفرانچی ارائه شد.

وی با مدرک کارشناس ارشد توسعه و برنامه ریزی اقتصادی، ریاست گروه زنان بررسی مسائل زنان را نیز بر عهده دارد. در مبحث آموزشی بعدی و پیش از ظهر روز دوم موضوع «حقوق بشر» توسط مصطفی اعلائی ارائه شد. علائی دارای مدرک کارشناسی ارشد علوم سیاسی است و به مدت ۸ سال کارشناس حقوق بشر، حقوق زنان و مسائل اجتماعی در ژنو و نیویورک بوده و در نشست های عمومی سازمان ملل، سازمان همکاری های اسلامی و نشست زنان ژنو به عنوان نماینده جمهوری اسلامی ایران چندین مسئولیت مانند رئیس، مشاور و رایزن را عهده دار بوده است. بعد از ظهر روز دوم، مبحث درسی «فمینیسم و فمینیسم اسلامی» توسط محمد تقی کرمی دکترای فلسفه و الهیات داشته و عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبایی و مدیر پژوهشی دفتر مطالعات و تحقیقات زنان حوزه علمیه قم ارائه شد.

در روز سوم کارگاه هم مبحث «زن، خانواده و رسانه» توسط دکتر عبدالکریم خیامی در دو جلسه صبح و بعد از ظهر ارائه شد. دکتر علاوه بر تدریس در دانشگاه های تهران، امام

صادق (ع) و سوره مدیریت رادیو جوان و رادیو تجارت را برعهده دارد و عضو سازمان ارتباطات بین المللی (ICA) و مرکز بین المللی تحقیقات رسانه و ارتباطات (IAMCR) نیز هست.

سپس با پخش دو فیلم «نمایش ترومن» و «غریب دگی زنان» و بخش هایی از فیلم «باربی» ادامه موضوعات کارگاه پیگیری شد.

برگزاری کارگاه سبک زندگی با اجرا و مدیریت میلاد دخانچی (مستند ساز) در دو جلسه صبح و بعد از ظهر برنامه اصلی روز چهارم کارگاه بود. میلاد دخانچی دانشجوی مقطع کارشناسی ارشد رشته مطالعات فرهنگی در دانشگاه Queens کانادا است.

او به عنوان تهیه کننده و کارگردان چندین مستند با موضوعات «انقلاب»، «تنوع فرهنگی»، «زیر پوست انگلیس» و... ساخته و چندین تولید تلویزیونی در شبکه Press TV و شبکه سه سیما داشته است.

تعداد شرکت کنندگان این دوره متناسب با نحوه برگزاری کارگاههای آموزشی، ۱۸ نفر لحاظ شد. شرکت کنندگان در کارگاه آموزشی از ۱۱ کشور هند، پاکستان، اندونزی، کنیا، اتیوپی، تانزانیا، فیلیپین، سریلانکا، قزاقستان، تایوان، و ایران گرد هم آمده بودند.

فعالیت های مقدماتی:

در گام نخست سایتی تخصصی برای معرفی کارگاه آموزشی و دعوت از علاقه مندان برای ثبت نام راه اندازی شد. این سایت با استقبال علاقه مندان حوزه زنان و خانواده و متخصصان و صاحب نظران مسلمان سراسر جهان در این عرصه روبرو گردید. در این راستا با بررسی سوابق علمی و پژوهشی متقاضیان، تعدادی از افراد برگزیده شده و با شرط تقبل پرداخت هزینه ایاب و ذهاب توسط خود شرکت کنندگان، جهت سفر به کشور جمهوری اسلامی ایران در کارگاه آموزشی ثبت نام شدند. در این مرحله ضمن انجام فعالیت لازم جهت صدور روادید دانش پژوهان، هماهنگی لازم با وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت امور خارجه انجام شد.

برنامه های دوره آموزشی

ساعت ۹:۰۰ صبح روز سه شنبه ۱۵ شهریور، مراسم افتتاحیه برگزار شد. بعد از خوش آمدگویی خانم زعفرانچی سرپرست گروه بررسی زنان، خانم قاسم پور دبیر برگزاری دوره توضیحاتی را در خصوص اهداف دوره و برگزار کنندگان ارائه کردند. سپس شرکت کنندگان از کتابخانه بازدید کردند.

در برنامه دیگری شرکت کنندگان در جلسه ای با حضور خانم زعفرانچی، دکتر فرزین بانکی و دکتر میری، از اعضای هیئت علمی این پژوهشگاه، به بحث و تبادل نظر پرداختند. بازدید از جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران و موزه این سازمان برنامه دیگر روز نخست کارگاه بود. در این بازدید شرکت کنندگان علاوه بر آشنایی با جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران، به عضویت افتخاری این سازمان در آمدند.

«حقوق بشردوستانه بین المللی» عنوان کارگاهی بود که عصر روز اول در ساختمان صلح جمعیت هلال احمر و به زبان انگلیسی

شرح مبسوط این کارگاه در یک ویژه نامه، توسط روابط عمومی منتشر شده است.

بزرگداشت استاد خوانساری و رونمایی از کتاب خوانساری نامه برگزار شد

یاد استاد...

بیست و ششم مهر ماه مراسم بزرگداشت اولین سال درگذشت محمد خوانساری، همراه با رونمایی از کتاب خوانساری نامه با حضور غلامعلی حداد عادل رییس کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی و جمعی از اساتید و پژوهشگران دانشگاهی از پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی برگزار شد. در این مراسم که رضا داوری اردکانی، محسن جهانگیری و جمعی از دوستان و خانواده ایشان حضور داشتند، رییس کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی، اقدام این پژوهشگاه را تجدید عهدی با مرحوم خوانساری ارزیابی کرد. مراسم با خیر مقدم دکتر آیت الهی آغاز شد و به ترتیب دکتر داوری، دکتر جهانگیری، دکتر حداد عادل، دکتر احمد کتابی و برادر دکتر خوانساری در باره زندگی و روحیات مرحوم استاد دکتر محمد خوانساری سخنرانی کردند. همچنین نمایشگاه کوچکی از مجموعه لوح های تقدیر، نشان های فرهنگی، مدال ها و همچنین وسائل شخصی مرحوم خوانساری به همت دکتر احمد کتابی (نویسنده کتاب و برگزار کننده این مراسم) در حاشیه این بزرگداشت برگزار شد. آنچه می خوانید خلاصه ای از سخنان میهمانان این مراسم است...

زیست و در تحصیلات رفتار و معاشرت خود کاری را به اکراه انجام نداد. در بخش دیگری از این مراسم محسن جهانگیری، استاد فلسفه دانشگاه تهران و از همکاران دیرین مرحوم خوانساری نیز در سخنانی در بیان هدف خود از شرکت در آیین بزرگداشت این استاد فقید اظهار کرد: «غرض از حضور در این مراسم، ادای حق دوستی و همکاری در حد میسر نسبت به مرحوم خوانساری است.»

وی با تأکید بر تأثیر فراوان مرحوم خوانساری بر فرهنگ زمان خود گفت: «سابقه آشنایی من با مرحوم خوانساری به ۳۵ سال پیش می رسد و من پیش از آن نام ایشان را شنیده و کتاب های او از جمله منطق صوری و کتاب عربی (برای سال ششم ادبی آن زمان) را تدریس کرده بودم.»

استاد فلسفه دانشگاه تهران مرحوم خوانساری را فردی عاقل، حکیم، دیندار و میهن دوست خواند و گفت: «او هیچ گاه از وضع زمان و اهل زمانه شکایتی نکرد و انسان در صحبت و محضر او مشکلات شخصی خود را فراموش و احساس آرامش و اطمینان می کرد.»

جهانگیری با بیان این که مرحوم خوانساری در زمینه معلمي و تربیت بسیار موفق بود، اظهار کرد: «خوشبختانه در دین اسلام به هیچ مقامی به اندازه معلمي احترام گذاشته نشده و حتی خداوند با استناد به آیات شریفه ای چون هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ؛ اوست آن کس که در میان بی سوادان فرستاده ای از خودشان برانگیخت تا آیات او را بر آنان بخواند و پاکشان گرداند و کتاب و حکمت بدیشان بیاموزد (جمعه/۲)»

پیامبر (ص) خود را معلم معرفی کرده است. وی درباره بزرگداشت علم و عالم از منظر اسلام خاطر نشان کرد: «روزی پیامبر (ص) هنگام ورود به مسجد با دو گروه

در ابتدای این مراسم دکتر حمید رضا آیت الهی، رئیس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی ضمن خوش آمد گویی به میهمانان و گرامیداشت یاد و خاطره استاد خوانساری، وی را فردی تأثیر گذار در صحنه علم و دانش کشور معرفی و اظهار کرد: «جای ایشان در پهنه علم و دانش کشور خالی است و فقدان وی مصداق حقیقی «إذا مات العالم ثلم فی الاسلام ثلمه لایسدها شیء» است.»

رئیس پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی افزود: «ایشان با وجود آن که به ظاهر تألیفات کمی از خود به یادگار گذاشته، اما شخصی حقیقتاً تأثیر گذار است و کتاب منطق صوری او تأثیر بسیار عمیقی بر رشته های علمی کشور داشته است.»

وی ضمن تقدیر از احمد کتابی به سبب جمع آوری آثار و مقالات مرحوم خوانساری در کتاب «خوانساری نامه» گفت: «اگر چه استاد خوانساری در میان ما نیست، اما ایشان به جهت مقالات و آثار علمی خود، به مصداق «العلماء باقون مابقی الدهر» در فکر و اندیشه ما باقی خواهد ماند.»

نخستین میهمان این مراسم دکتر رضا داوری اردکانی بود. وی در سخنانی در در تجلیل از مقام بزرگ علمی و اخلاقی خوانساری گفت: «ایشان حسن بیان و تلاوت لسان داشت و تسلط علمی، حافظه خوب و بیان شیوا از جمله ویژگی های برجسته وی بود.»

وی خوانساری را فردی ادیب و خوش ذوق بر شمرد و افزود: «استاد خوانساری حقیقتاً در قول و عمل مردی کم نظیر بود و بنده هیچگاه سخن یا عملی غیر اخلاقی از وی مشاهده نکرده بودم.»

وی همچنین تصریح کرد: «مرحوم خوانساری مردی با فضیلت و خردمند بود و در زندگی خود هیچگاه رفتاری نکرد که کارش به ضرورت برسد. وی در زندگی آزاد

دکتر داوری:

● مرحوم دکتر خوانساری حسن بیان و تلاوت لسان داشت و تسلط علمی، حافظه خوب و بیان شیوا از جمله ویژگی های برجسته وی بود. او مردی با فضیلت و خردمند بود و در زندگی خود هیچگاه رفتاری نکرد که کارش به ضرورت برسد. وی در زندگی آزاد زیست و در تحصیلات رفتار و معاشرت خود کاری را به اکراه انجام نداد.

دکتر حداد عادل:

● استاد مرحوم دکتر خوانساری شخصی دقیق النظر بوده و اهل سطحی نگری و پرگویی نبود. لحظه لحظه کلاس درس او بسیار مفید و آموزنده و تألیفات او متفن و انضباط علمی او فوق العاده بود و مقالات وی بهترین شاهد بر این مدعا هستند. ایشان از نظر اخلاقی صاحب فضائل و از لحاظ دینی یک مسلمان شیعه تمام عیار بود.

سخنی از گردآورنده کتاب ادای دین

اکنون که پس از ماه‌ها تلاش خستگی‌ناپذیر، کار چاپ و انتشار کتاب «خوانساری‌نامه» به انجام رسیده است بر خود فرض می‌دانم از همراهی بی‌دریغ پژوهشگاه و همکاری‌های صمیمانه جملگی استادان و همکاران گرانقدری که در مراحل مختلف آماده‌سازی کتاب نهایت لطف و عنایت را در حق این بنده مبذول فرمودند، صمیمانه تشکر کنم و از آن‌جا که در مقدمه کتاب مراتب سپاسگزاری قلبی خود را نسبت به یکایک این عزیزان معروض داشته‌ام، در اینجا تنها به ذکر موردی اکتفا می‌کنم که بعد از اتمام چاپ متن کتاب پیش آمد و آن بذل عنایت استاد بزرگوار جناب آقای ناصر بهبهانی بود که با خط نستعلیق بسیار زیبا و فاخر خود جلد کتاب را زینت بخشیدند.

در اینجا با اغتنام فرصت، بی‌مناسبت نمی‌دانم در کمال اختصار به محتوای کتاب «خوانساری‌نامه» اشاره کند:

این کتاب علاوه بر احتوای بر شرح مفصل احوال و سوابق تحصیلی و مدارک علمی و آثار استاد فقید دکتر محمد خوانساری شامل تقریباً ۴۰ مقاله عالمانه از ایشان است که طی حدود نیم قرن (از ۱۳۳۵ تا ۱۳۸۴ خورشیدی) به رشته تحریر درآمده است و در مجلات مختلف (و یکی دو مورد در کتاب‌ها) به چاپ رسیده است. این مقالات طیف بسیار وسیعی از مباحث متنوع - از فلسفه، منطق، الهیات، معارف اسلامی و روانشناسی گرفته تا ادبیات، نقد کتاب، تراجم احوال و غیره - را در بر می‌گیرد که این خود نشانه دیگری است بر جامعیت استثنایی و شایان تحسین استاد در دانش‌ها و معارف گوناگون. این مقالات در ۷ گروه به شرح زیر طبقه‌بندی شده است:

۱. مقالات فلسفی و منطقی

۲. مقالات عرفانی

۳. مقالات روانشناسی

۴. مقالات ادبی

۵. مقالات تراجم احوال و یادنامه‌ها

۶. مقالات نقد کتاب

۷. مصاحبه‌ها و گفتگوها

گردآورنده و تدوین‌کننده این مجموعه، به عنوان شاگرد کوچک استاد فقید، هرگز به خود حق و اجازه انتخاب مقالات ایشان را نداده بلکه آنچه را که بدان دست یافته، بدون استثناء، در این کتاب گنجانده است.

شماره‌ای از مقالات این مجموعه از روی فهرستی که خود استاد خوانساری فراهم آورده و در کتاب زندگی‌نامه و خدمات علمی و فرهنگی دکتر محمد خوانساری درج و شناسایی شده است و شماره‌ی نیز ضمن تفحص در فهرست‌های کتابخانه‌ها و همچنین در پی استفسار و استعلام از مطلعان، شناخته و گردآوری شده است.

ناگفته نماند که راقم این سطور در خردادماه گذشته، به منظور هر چه کامل‌تر کردن این مجموعه، فراخوانی را در سایت پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی و چندین سایت دیگر عرضه کرد که ضمن آن، از همکاران، دوستان، شاگردان و علاقه‌مندان به استاد استعاضا شده بود، چنانچه مایل به نگارش مقاله‌ای درباره ایشان هستند و یا مقالات کمتر شناخته شده و یا چاپ نشده‌ای از معظّم له سراغ و یا در اختیار دارند، از طریق آدرس پستی و یا الکترونیک با بنده تماس بگیرند. بدیهی است چنانچه در آینده نوشتار یا اثر جدیدی از استاد یافت شود، ان‌شاءالله در چاپ‌های آتی باز نشر خواهد شد.

احمد کتابی

مواجه شد؛ عده‌ای دعا می‌خواندند و عده‌ای دیگر مشغول تعلیم و تدریس بودند. ایشان کار اهل تدریس و تدریس را تأیید کرد و در جلسه اهل درس نشست و با فرمودن «انی بعثت معلماً»، عمل اهل علم و درس را ارزشمندتر از کار اهل دعا برشمرد. «

همچنین در بخش دیگری از این مراسم دکتر غلامعلی حداد عادل، رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی و رئیس فرهنگستان زبان و ادب فارسی اقدام پژوهشگاه در برپایی آیین بزرگداشت برای آن مرحوم را تجدید عهدی با آن استاد فقید ارزیابی کرد و اقدام احمد کتابی را در گردآوری مقالات آن استاد فقید ستود.

وی اقدام به گردآوری آثار و مقالات مرحوم خوانساری را در فاصله‌های نه‌چندان دور از وفات وی، بسیار ارزشمند دانست و افزود: «اگر این کار به تأخیر می‌افتاد، بسا که در سال‌های بعد کسی به یاد نمی‌آورد که چنین مجموعه‌ای از چنین استادی به یادگار مانده است و دسترسی اهل تحقیق بدان دشوار و یا حتی ناممکن می‌شد.»

حدادعادل در ادامه به بیان خاطراتی از کلاس درس و فضائل مرحوم خوانساری پرداخت و اظهار کرد: «وی نمونه‌ای از تحصیل کرده‌های جدید بود که ریشه در مدارس قدیم داشت و عمق دقت و آشنایی با معارف اسلامی و ادبیات فارسی و عربی را از مدارس قدیم و روش‌مندی و انضباط را از مدارس جدید گرفته و آن دو ویژگی را در سطحی عالی با هم تلفیق کرده بود.»

حدادعادل در بیان برخی از خصوصیات مرحوم خوانساری اظهار کرد: «وی شخصی دقیق‌النظر بوده و اهل سطحی‌نگری و پرگوئی نبود. لحظه‌لحظه کلاس درس او بسیار مفید و آموزنده تألیفات او متفن و انضباط علمی او فوق‌العاده بود و مقالات وی بهترین شاهد بر این مدعا هستند.»

رئیس بنیاد دانشنامه جهان اسلام ضمن ستایش روحیه معلمی مرحوم خوانساری و دقت او در کار علمی افزود: «او انصافاً نمونه شخصیت نمونه بود و تألیف، ترجمه، نقد کتاب و شرح حال‌های ایشان همگی متین، مستند و معتبر است. وی با کاری را قبول نمی‌کرد و در صورت قبول به بهترین وجه ممکن آن را انجام می‌داد.»

رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی ادامه داد: «مرحوم خوانساری از نظر اخلاقی صاحب فضائل و از لحاظ دینی یک مسلمان شیعه تمام‌عیار بود و در عین داشتن غیرت دینی، هیچ تظاهری (نه از لحاظ علمی و نه لحاظ دینداری) در کارش مشاهده نمی‌شد.»

حدادعادل خوش‌قلمی و تسلط بر ادبیات فارسی و عربی را از دیگر خصوصیات بارز مرحوم خوانساری برشمرد و خاطر نشان کرد: «انس دائمی با آثار مهم ادب فارسی باعث شده بود که بسیار شیوا بنویسد و ماده و صورت مقالات او نمونه‌ای قابل استفاده برای محققان و دانشجویان است. این استاد فقید مردی متواضع، کم‌سخن، کم‌گله و صبور بود و به قول حافظ هیچ نشانی از «گران‌جانی» در وجود او نبود.»

رئیس بنیاد دانشنامه جهان اسلام تصریح کرد: «تصحیح کتاب عرفانی «یقاظ النائمین» ملاصدرا به همراه مقدمه مفصلی از مرحوم خوانساری آخرین اثر ایشان است و در آن در نوشتاری مختصر اما جامع، یک چشم‌انداز عمومی و کامل از فلسفه و حکمت اسلامی را در اختیار دانشجویان و اهل تحقیق قرار داده و حقیقتاً استادانه از عهده این کار برآمده است.»

همه چیز درباره پرتال جامع علوم انسانی

گزارشی از آغاز به کار تا کنون

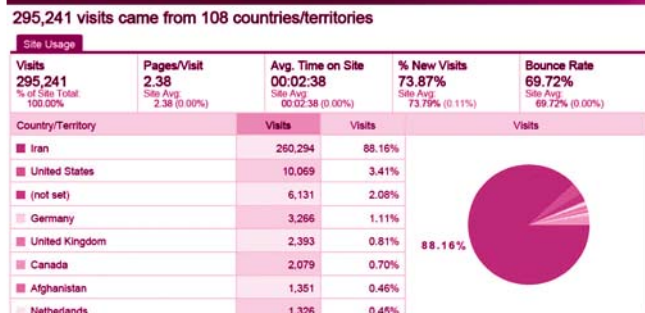
پرتال جامع علوم انسانی که قرار است جریان سازی در مدیریت محتوای علوم انسانی را هدایت کند، از ابتدای راه اندازی تا کنون به عنوان مرجعی قابل اعتنا و معتبر مورد توجه پژوهشگران و جامعه علمی و دانشگاهی کشور قرار گرفته است. ایجاد مرکزی برای دسترسی و هم افزایی فعالیت های علمی و پژوهشی در حوزه علوم انسانی، ایجاد بانک اطلاعات جامع و روزآمد مقالات، کتب و محصولات چند رسانه ای به صورت متمرکز، با دسترسی آسان، رویه یکسان و رفع محدودیتهای شکلی، زمانی و سازمانی مهم ترین اهداف راه اندازی این پرتال هستند. ایجاد جامعه مجازی فعالان عرصه تحقیق و پژوهش در علوم انسانی، معرفی تخصصی پژوهشگران و اساتید در حوزه های تخصصی علوم انسانی و معرفی نیازها و خلاءهای موجود در موضوعات پژوهشی باهدف هدایت طرح های تحقیقاتی به موضوعات کاربردی نیز از دیگر اهداف پرتال جامع علوم انسانی به شمار می رود. آنچه می خوانید گزارشی کوچک است از فعالیت های بزرگی که تا کنون در این پروژه کلان انجام شده است...

با وجود جهش در فن آوری های اطلاعات؛ دسترسی سریع، آسان و کم هزینه به اطلاعات علمی و یافته های پژوهشی، یکی از نیازهای جدی اساتید، محققان و دانشجویان در رشته های مختلف علوم انسانی است. با وجود صدها پایگاه اطلاعاتی جستجوی علمی در منابع معتبر به ویژه برای محققین و دانشجویانی که به بانک های اطلاعاتی اختصاصی مراکز و سازمان های علمی - پژوهشی دسترسی ندارند، دشوار است. از این رو خلاء تاسیس یک پایگاه اطلاع رسانی در حوزه علوم انسانی به شدت احساس می شد. نهایتاً اواخر تابستان سال ۱۳۸۸ پس از بیانات مقام معظم رهبری درباره لزوم تحول در علوم انسانی و بومی سازی این علوم طرحی مبنی بر ایجاد پرتال جامع علوم انسانی به پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی به عنوان تخصصی ترین مرکز پژوهشی در حوزه علوم انسانی در کشور ارائه شد. این طرح در چارچوب یک پروپوزال به شورای پژوهشی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی ارائه گردید.

سه گام اصلی برای در پرتال

این طرح بومی سازی علوم انسانی را در چارچوب سه گام اصلی بیان و طراحی نموده بود:

۱. شناخت وضعیت و سرمایه موجود علوم انسانی کشور
 ۲. تعیین شاخص ها، معیارها و مبانی علوم انسانی مطلوب
 ۳. جریان سازی فکری در حوزه علوم انسانی در راستای تحقق مطلوب
- همچنین تحقق عدالت پژوهشی از طریق دسترسی برابر به منابع و تولیدات علمی بدون توجه به پراکندگی جغرافیایی و موقعیت مالی و سازمانی پژوهشگران و دانشجویان علوم انسانی و رویکرد تخصصی به علوم انسانی از دیگر خصوصیات این طرح بود. این پروپوزال که دارای ویژگی های کارشناسی دقیق و پیچیده بود بر خلاف رویه متعارف که جهت تهیه پروپوزال تخصصی چنین پروژه ای مبالغ قابل توجهی پرداخت می گردد، به صورت رایگان از سوی شرکت آرمان گستر توسعه تدوین و در تابستان سال ۸۸ به شورای پژوهشگاه علوم انسانی ارائه گردید. این طرح ابتدا به درخواست برخی از شرکت کنندگان در جلسه در اختیار تعدادی از اعضای پژوهشگاه قرار گرفت تا توسط آنها اجرایی شود، اما بنا به دلایلی آنها موفق به انجام این کار نشدند. پس از طی این مرحله ناموفق، نسخه آزمایشی پرتال پس از تصویب، اردیبهشت ۸۹ توسط شرکت رایانه امین مصور راه اندازی شد. پس از آن فاز نخست پرتال نیز طی قراردادی با شرکت ایده گستران

آمار بازدید از پرتال به ترتیب و تفکیک کشور های مختلف- بعد از آلمان، در مجموع ۹۲ کشور ۵۸۶۵ بازدید از پرتال داشته اند.

میزان بازدید از پرتال جامع علوم انسانی از زمان رونمایی آزمایشی در خرداد ماه تا مهر ماه امسال

هنر زیر مجموعه پرتال هستند. هر پایگاه تخصصی دارای صفحه اصلی و صفحات زیر مجموعه در موضوعات تخصصی است. در فاز نخست تاسیس پرتال جامع علوم انسانی، پس از صفحه اصلی پرتال، به تدریج صفحات تخصصی رشته‌ها و گروه‌های ویژه راه اندازی می‌شود.

هر پایگاه تخصصی حاوی طبقه بندی و تقسیم موضوعی و محتوایی، معرفی اجمالی عناوین موضوعی و رشته‌ها، معرفی اساتید و محققان، کتابشناسی، بانک مقالات، بانک چند رسانه‌ای، پیوندهای تخصصی، اخبار تحولات علمی در حوزه مربوطه و تازه‌های نشر آن رشته است.

در پرتال جامع علوم انسانی که شامل بیش از ۲۵۰۰ پایگاه تخصصی در رشته‌ها و گرایش‌های مختلف علوم انسانی و اسلامی می‌شود، پایگاه‌ها به صورت درختی به یکدیگر متصل هستند و داده‌های علمی برای نخستین بار بر اساس ۴ معیار مستقل موضوع، صاحب اثر، زمان و منبع انتشار طبقه بندی شده در دسترس هستند. در مجموع می‌توان گفت پرتال جامع علوم انسانی با اثربخشی و طراحی منحصر به فرد در مقایسه با پروژه‌های مشابه، جدی‌ترین گام در اجرای بومی سازی علوم انسانی محسوب می‌شود. در حالیکه هیچ تبلیغات خاصی برای این سایت نشده، هم اکنون به طور متوسط روزانه ۶ هزار بازدید کننده دارد که به خودی خود نشان می‌دهد چنین پروژه‌ای جهت پاسخگویی به نیازهای بیش از ۲ میلیون دانشجوی و یکصد هزار عضو هیئت علمی می‌تواند کارآمد باشد.

پس از انجام فاز دوم، انجام فاز ۳ با هدف ایجاد جامعه مجازی علوم انسانی متشکل از یکصد هزار صفحه شخصی مختص صاحب اثران حوزه علوم انسانی و ایجاد گفتمان‌های بومی سازی علوم انسانی در پایگاه‌های تخصصی به عنوان آینده این پروژه کلان در دستور کار قرار دارد.

اهداف پروژه پرتال جامع علوم انسانی

- ۱ ایجاد مرکزی برای دسترسی و هم افزایی فعالیت‌های علمی و پژوهشی در حوزه علوم انسانی.
- ۲ ایجاد بانک اطلاعات جامع و روزآمد مقالات، کتب و فرآورده‌های علمی چند رسانه‌ای به صورت متمرکز، با دسترسی آسان، رویه یکسان و رفع محدودیت‌های شکلی، زمانی و سازمانی.
- ۳ ایجاد جامعه مجازی از فعالان عرصه تحقیق و پژوهش در علوم انسانی جهت تعامل با مخاطبان از طریق فراهم کردن امکان اعمال نظرات، طرح ایده‌ها و نظام پیشنهادات و انتقادات به صورت آنی.
- ۴ معرفی تخصصی پژوهشگران و اساتید در حوزه‌های تخصصی علوم انسانی جهت تقویت حقوق معنوی
- ۵ ایجاد مرکزی برای معرفی نیازها و خلاءهای موجود در موضوعات پژوهشی جهت هدایت طرح‌های تحقیقاتی به موضوعات کاربردی
- ۶ فراهم کردن بستری برای جریان سازی و مدیریت محتوای علوم انسانی جهت جلوگیری از هرز رفتن منابع مادی و معنوی و توان تحقیقاتی جامعه علمی کشور در روندهای تکراری و کلیشه‌ای کنونی و ایجاد زمینه مساعد برای بومی سازی علوم انسانی در کشور

آینده رسانه تا پایان سال ۸۹ آماده بهره برداری گردید. ۱۵ گروه مستقل تخصصی همراه با این شرکت با هزینه‌ای بسیار پایین تر از رقم‌های معمول شرکت‌های دیگر توانستند در قالب ۲۵۰۰ پایگاه تخصصی ۱۱۰ هزار مقاله تمام متن فارسی را بر روی این سایت با قابلیت‌های ویژه در اختیار عموم علاقه مندان و پژوهشگران قرار دهند.

افتتاح رسمی فاز نخست

مراسم رسمی آغاز به کار پرتال خردادماه ۱۳۹۰ با حضور دکتر محمد مهدی نژاد نوری، معاون پژوهشی و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برگزار شد. وی در این مراسم ضمن تقدیر از پژوهشگاه علوم انسانی بر خور داری از یک پایگاه اطلاعات علمی را از ضروریات لازم برای انجام کارهای پژوهشی عمیق و سنگین عنوان کرد و گفت: «تاکنون چنین پایگاهی در حوزه علوم انسانی در کشور نداشتیم ولی با تلاش و همت پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی این پایگاه راه اندازی شده و از این پس مورد استفاده اندیشمندان و علاقه مندان این حوزه قرار می‌گیرد»

وی همچنین با تاکید بر افزایش میزان آرایه آثار در این پایگاه برای یافتن قابلیت رقابت جهانی آن، ابراز امیدواری کرد که با استفاده از این پرتال بتوانیم مدیریت را در حوزه علوم انسانی در کشور سامان دهیم.

با برگزاری مناقصه، فاز دوم کلید خورد

با پایان کار فاز نخست، پژوهشگاه برنامه لازم جهت اجرای فاز دوم را تهیه و پس از موافقت وزارت علوم، آگهی مناقصه فاز دوم به صورت متمرکز تنظیم و در روزنامه‌های کثیرالانتشار منتشر شد.

در موعد مقرر پاکات مناقصه بازگشایی گردید که با توجه به آنکه تنها یک شرکت داوطلب اجرای فاز دوم با مبلغ پیشنهادی ۸۰۰ میلیون تومان بود و شرکت مذکور نیز در ارزیابی‌ها، توانا برای انجام چنین کار بزرگی دیده نشد، هیئت رئیسه پژوهشگاه تصمیم گرفت فاز دوم را با یک چهارم مبلغ اعلام شده در مناقصه توسط عوامل برگزیده فاز نخست اجرا کند.

بر این اساس از اردیبهشت سال ۱۳۹۰، فاز دوم پرتال توسط ۴ گروه مجزا سازماندهی شد که ارزش هر یک از قراردادهای فوق کمتر از ۵۰ میلیون تومان می‌باشد. بر این اساس فاز دوم پرتال جامع علوم انسانی با هدف تامین دست کم ۲۰۰ هزار مقاله تمام متن علاوه بر مقالات تامین شده در فاز نخست آغاز گردیده که تاکنون مطابق با برنامه زمان بندی پیشرفت داشته و ان شاءالله در آذرماه سال ۱۳۹۰ همزمان با هفته پژوهش با حضور مسئولان ارشد بهره برداری خواهد شد.

اجزای پرتال

پرتال جامع علوم انسانی شامل صفحه اصلی و پایگاه‌های تخصصی زیر مجموعه آن به نشانی www.ensani.ir در دسترس است. علاوه بر بخش‌هایی نظیر مطالب ویژه، اخبار حوزه علوم انسانی، تازه‌های اندیشه و فرآورده‌های علمی تولید شده توسط پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی به نمایش عناوین ویژه پایگاه‌های تخصصی زیر مجموعه پرتال می‌پردازد:

پایگاه‌های تخصصی ادبیات، زبان‌شناسی، علوم انسانی، اقتصاد، تاریخ، حقوق، علوم اجتماعی و ارتباطات، روان‌شناسی و علوم تربیتی، علوم اسلامی، علوم سیاسی و روابط بین الملل، فلسفه و منطق، مدیریت و حسابداری، جغرافیا، مطالعات زنان و مطالعات

پراکنندگی بازدید از سایت در نقاط مختلف کشور / بر اساس آمار بعد از تهران بیشترین بازدیدها مربوط به مشهد، شیراز و تبریز بوده است.

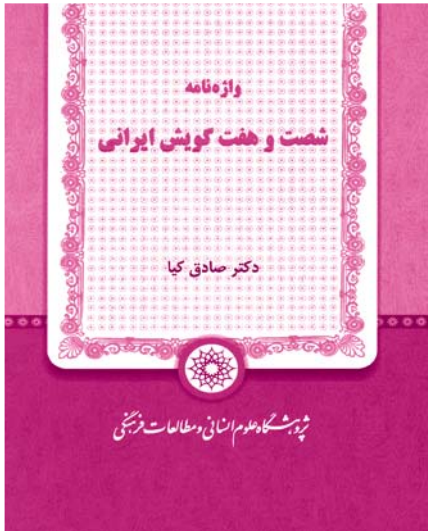

یک آمار کلی دیگر مربوط به میزان بازدیدها از سایت، تعداد صفحات دیده شده و... پرتال در یک ماه بیش از ۹۳ هزار بازدید کننده داشته

آخرین اثر دکتر صادق کیا منتشر شد واژه نامه ۶۷ گویش ایرانی

پژوهشگاه علوم انسانی تجدید چاپ کرد

غزلیات سعدی به تصحیح حبیب یغمایی

واژه نامه ۶۷ گویش ایرانی تألیف مرحوم دکتر صادق کیا به بازار کتاب آمد. این کتاب ۸۹۰ صفحه ای در قطع رحلی و با قیمت ۳۰ هزار تومان در اختیار علاقه مندان قرار گرفته است.

صادق کیا زبان شناس و متخصص زبان های باستانی ایرانی است که در سال ۱۳۷۳ موفق به اخذ درجه دکتری شد. در دهه ۱۳۴۰ نقش فعالی در تأسیس فرهنگستان زبان ایران داشت. در سال ۱۳۴۹ به کوشش دکتر صادق کیا پژوهشگاه گویش های ایرانی تأسیس شد که دستور کار آن بررسی گویش های ایرانی، و فراهم کردن واژه نامه برای

هر یک از گویش های ایرانی بود که تعدادی از آنها تا سال ۱۳۵۷ انتشار یافت.

در پیشگفتار این کتاب به قلم همادخت همایون محقق، زبان شناس و واژه شناس معاصر، سرگذشت تألیف کتاب چنین روایت شده است: «استادی که نخستین بار به اهمیت گردآوری علمی گویش ها پی برد و با نبود امکانات، به پیروی از عشق و علاقه شخصی، بی مدد هیچ دستگاه اداری، کار دشوار گردآوری گویش ها را آغاز کرد روانشاد استاد دکتر صادق کیا بود که به حق باید او را پدر گویش شناسی ایرانی نامید.

ایشان در طول ریاست فرهنگستان زبان ایران دو اقدام بزرگ برای به سامان رسانیدن پژوهش های گویش شناسی در ایران برداشت. یکی آن که با سازمان جغرافیایی ارتش که کار نقشه برداری از مناطق مختلف ایران را بر عهده داشت قرارداد بست که به موجب آن به همراه هر گروه سازمان جغرافیایی یک پژوهشگر تعلیم یافته به همراه یک پرسشنامه زبانی به روستاهای غالباً دور دست اعزام می شد و در طول اقامت گروه و مسافرت های آن، پرسشنامه مذکور را به همراه نوارهای پر شده از گویش وران تهیه و به فرهنگستان زبان ارسال می داشت.

از این طریق مواد گویشی بسیاری فراهم آمده بود که پس از ادغام فرهنگستان ظاهر در اختیار سازمان میراث فرهنگی قرار گرفت. اقدام دیگر ایشان آن بود که یادداشت های شخصی خود را که در طول سال های کار پیرامون گویش ها فراهم کرده بودند به منظور آماده سازی برای چاپ و نیز آشنایی بیشتر پژوهشگران با پژوهش های گویشی در اختیار پژوهشگاه گویش شناسی فرهنگستان قرار داد. این دستنویس ها که شامل واژگان، پرسش های دستوری، جمله های گفتگویی روزمره، معدودی داستان، ضرب المثل، چیستان و مراسم محلی است در سال های ۵۷ - ۱۳۵۳ و پس از پاره ای اصلاحات به صورت واژه نامه مستقل تنظیم شد. تا این مرحله کار زیر نظارت شخص استاد بود. با تغییر در ساختار فرهنگستان زبان ایران کار گروه متوقف اما مواد فراهم شده در بایگانی پژوهشی موسسه مطالعات و تحقیقات باقی ماند.

اواخر سال ۱۳۶۰ پیشنهاد تهیه یک واژه نامه از مجموع آن ها به موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی داده شد. در این مرحله گویش هایی که در دستنویس ها بود و برگیزه نشده بود به همان روال گذشته برگیزه و الفبایی شد و به مجموعه قبلی اضافه گردید. بدین ترتیب مواد مربوط به هر گویش تفکیک و مشخص شد که در مجموع موادی از ۶۳ گویش از گویش های مناطق مختلف ایران است. سال ۱۳۶۷ که استاد روانشاد در آمریکا اقامت داشتند، پژوهشگاه بخشی از کار انجام شده را برای ملاحظه و تأیید نزد ایشان فرستاد و درباره چاپ اثر و رفع برخی از ابهام ها از ایشان نظر خواهی کرد. ایشان ضمن اعلام نظر خود درباره اصلاحات و شیوه انتشار اثر موافقت کردند که اصلاحات پیشنهادی پس از تأیید جناب دکتر علی محمد حق شناس در متن اعمال شود. از آن پس زیر نظر روانشاد استاد علی محمد حق شناس این کار پی گیری شد و به پایان رسید و بخشی از آن برای چاپ به انتشارات پژوهشگاه فرستاده شده بود که با کمال تأسف استاد حق شناس در گذشت. و این مقدمه که شایسته بود به وسیله ایشان نوشته می شد نیز نانوشته باقی ماند.

ویراست جدید غزلیات سعدی به تصحیح حبیب یغمایی به کوشش مهدی مدائنی و توسط پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی منتشر شد. حبیب یغمایی در سال ۱۳۷۷ خورشیدی در شهرک خور، مرکز ناحیه جندق و بیابانک زاده شد. در سال ۱۳۱۲ همکاری مستمر او با محمد علی فروغی آغاز شد که تا پایان عمر فروغی در ۱۳۲۱ ادامه یافت. در این دوران کلیات سعدی به تصحیح فروغی با همکاری یغمایی انتشار یافت. او همزمان گرشاسب نامه اسدی طوسی را ویرایش و چاپ و کتابی محققانه به نام سعدی نامه گردآوری کرد و جزو انتشارات مجله آموزش و پرورش به چاپ رساند. یغمایی کار در زمینه تصحیح متون را طی دهه های بعد نیز پی گرفت و موفق به تصحیح ترجمه تفسیر طبری در ۷ جلد بین سالهای ۱۳۳۹ تا ۱۳۴۴ شد. آخرین اثر او تصحیح غزلیات سعدی در سال ۱۳۶۱ انتشار یافت. بی تردید بزرگترین خدمت حبیب یغمایی به زبان فارسی و حوزه پژوهش های ایرانی، چاپ و نشر مرتب مجله یغما طی سی و یک سال است. نویسندگان و ادیبان برجسته ای چون مجتبی مینوی، جلال الدین همایی، محیط طباطبایی، دکتر محمد معین، حسین سعادت نوری و باستانی پاریزی نتایج تحقیقات خود را در مجله یغما منتشر می کردند به طوری که دوره مجله یغما از مهمترین منابع ادبی ایران در فاصله سالهای ۱۳۲۷ تا ۱۳۵۷ و مجموعه ای از آثار بزرگترین محققان معاصر ایران است. مجله یغما پس از سی و یک سال انتشار منظم و پس از نشر آخرین شماره در اسفند ۱۳۵۷ با اعلام رسمی یغمایی و تودیع او تعطیل شد. حبیب یغمایی در ۲۴ اردیبهشت ۱۳۶۳ در تهران در گذشت.

مهدی مدائنی که انتشار این مجموعه به کوشش او انجام شده، سال ۱۳۶۱ با زبیبی متن حروفنگاری شده این نسخه که با آی بی ام انجام شده بود را بر عهده داشت. تلاش او در آن دوران برای دسترسی به مستندات (عکس نسخه بدل ها) بی نتیجه ماند و بی هیچ دخل و تصرف جدی در متن حروفنگاری شده، غزلیات توسط انتشارات پژوهشگاه علوم انسانی در همان سال منتشر شد. او در چاپ جدید توجه به ظاهر و آراستگی کتاب را مورد نظر قرار داده و مطالب مورد نظرش را نیز در پانویس ها منتشر کرده است. این کتاب با قیمت ۱۴ هزار تومان روانه بازار

نشر شده است. تماس با شماره ۰۸۰۴۶۸۹۱، ارسال نام کتاب به شماره پیامک ۳۰۰۰۱۴۴۱۰۴ و مراجعه به پایگاه اینترنتی پژوهشگاه نشانی WWW.IHCS.AC.IR راهی هستند که علاقه مندان می توانند برای تهیه این کتاب اقدام کنند.

اثری وزین از جلال الدین همایی شیرازی تاریخ اصفهان منتشر شد

برای دومین بار تجدید چاپ شد

اصول و روش تحقیق کیفی

کتاب اصول و روش تحقیق کیفی نوشته آنسلم استراس و جولیت کوربین به چاپ سوم رسید. این کتاب که نظریه مبانی، رویه ها و شیوه ها در تحقیق کیفی را بررسی کرده توسط بیوک محمدی ترجمه شده است.

«اصول و روش تحقیق کیفی» را دو محقق برجسته نوشته اند. آن ها سال ها روی روش تحقیق کیفی کار کرده اند، به ویژه مولف اصلی (آنسلم استراس) که اولین کتابش در این زمینه را سال ۱۹۶۷ منتشر کرده، یعنی ۲۳ سال قبل از انتشار این کتاب. این بدان معنی است که دست کم یکی از مولفان کتاب ۲۵ سال در این باره مطالعه و تعمق کرده است. این کتاب بر خلاف عنوانش یک کتاب مقدماتی نیست.

بلکه چکیده سالیان متمادی تجربه و بررسی است و مطالب آن برای دانشجویان و استادان بسیار فشرده و مفید است.

مخاطبان این کتاب محققان زمینه های مختلف علوم اجتماعی و متخصصان اند که به

ساختن نظریه از طریق استقرا و به کارگیری تجزیه و تحلیل کیفی داده ها علاقه مندند. هدف کتاب نیز فراهم آوردن جواب سوال های محققان در ارتباط با تعبیر و تفسیر کیفی داده ها است.

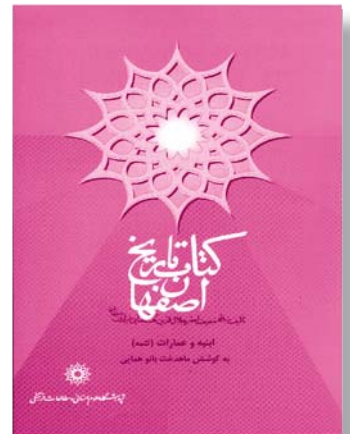
کتاب به سه بخش عمده تقسیم شده است: بخش اول نگاهی است کلی به منطق عملی. منطقی که طرز استفاده از نظریه مبانی را توضیح و آن شامل فصل اول تا فصل چهارم است. بخش دوم به شرح دقیق رویه ها و شیوه های تحلیلی این روش اختصاص یافته است. این بخش فصل های ۵ تا ۱۱ را در بر می گیرد. بخش سوم یا بخش نهایی، روش های کمکی مهم را که همراه گردآوری و تجزیه و تحلیل داده ها است، شرح می دهد.

«اصول و روش تحقیق کیفی» در ۲۶۵ صفحه و قیمت ۶ هزار تومان در اختیار علاقه مندان قرار گرفته است. با تماس با شماره ۸۸۰۴۶۸۹۱، ارسال نام کتاب به شماره پیامک ۳۰۰۱۴۴۱۰۴ و مراجعه به پایگاه اینترنتی پژوهشگاه به نشانی WWW.IHCS.AC.IR امکان تهیه کتاب فراهم است.

کتاب «تاریخ اصفهان» نوشته جلال الدین همایی شیرازی اصفهانی به کوشش ماهدخت بانو منتشر شد. پیش از این سه عنوان از تاریخ اصفهان در محور های هنر و هنرمندان، ابنیه و آثار تاریخی و تکایا و مقابر این شهر منتشر شده بود و اکنون پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی آخرین عنوان این کتاب در محور ابنیه و عمارات را منتشر کرده است. گردآورنده در پیشگفتار کتاب با اشاره به آغاز پژوهشی درباره رجال و دانشمندان قدیم اصفهان توسط علامه جلال الدین همایی در سال ۱۳۰۸ می نویسد: «در اثناء ترجمه حال رجال و دانشمندان به ضبط پاره ای از مطالب تاریخی احتیاج افتاد و چون تاریخ صحیح را هم در دسترس جغرافیای صحیح می دانست، رشته سخن را به جغرافیای اصفهان کشید. از سر ابنیه و عمارات و آثار تاریخی این شهر کهن سال هم نمی توانست گذشت. همچنان رشته به رشته داخل مطالب متنوع مربوط به اصفهان گشت و کم کم بر آن شد که تاریخی جامل شامل نوشته ها و اقوال مورخان بزرگ درباره

اصفهان، جغرافیای اصفهان و توابع آن با اسامی دهات و قصبات و تحولاتی که در حدود اصفهان به مرور زمان رخ داده است، حوادث و وقایع اصفهان قرن به قرن و سال به سال، ابنیه و عمارات اصفهان (مقابر از فصول این مجلد است)، رجال و مشاهیر اصفهان، خانواده های سادات و عوامل شامل خاندان های بزرگ، آداب و رسوم اصفهان شامل مذهب و زبان و فرهنگ و غیره بنویسد. در این رهگذر در دریای بیکران غوطه ور شد و بیش از ۵۰ سال، گاهی متوالی و پیوسته و گاه متناوب و گسسته، در این راه گوهر عمر عزیز خرج کرد.»

این کتاب با بهای ۵ هزار تومان و در ۲۴۰ صفحه روانه بازار نشد است. علاقه مندان برای تهیه آن می توانند نام کتاب را به شماره ۳۰۰۱۴۴۱۰۴ پیامک کرده یا با شماره ۸۸۰۴۶۸۹۱ تماس بگیرند. امکان خرید اینترنتی از طریق مراجعه به سایت WWW.IHCS.AC.IR نیز امکانپذیر است.

چاپ دوم یک اثر قدیمی

گزیده متون نظم مجانی الحدیثه منتشر شد

چاپ دوم کتاب گزیده متون نظم از مجانی الحدیثه (دوره عباسی) روانه بازار نشر شد. «المجانی الحدیثه» به قلم فواد البستانی و کرم البستانی سال هاست که در دانشگاه ها به عنوان کتاب درسی مطرح است. جلد سوم این کتاب مربوط به شاعران دوره عباسی نیز یکی از منابع اصلی آزمون کارشناسی ارشد و دکتری به شمار می رود و از سسویی چون دوره عباسی پر بارترین روزگار شعر و شاعری عرب است، این مجلد بیشتر مورد توجه علاقه مندان و اساتید بوده است. دکتر سید حمید طبیبیان مولف این اثر در مقدمه کتاب نوشته است: «نگارنده با توجه به این که اکثر شاعران روزگار عباسی مدیحه پردازان خلفا بوده اند و با این تجربه که کمتر این گونه مدیحه ها در دانشگاه ها تدریس می شود، کوشیده آن گونه چکامه هایی را برگزیند که جنبه های حکمت آمیز آن ها بیشتر است و به مانند شاهکاری برای هر یک از شاعران این دوره شناخته می شود و غالباً محور تدریس و آزمون در دوره های کارشناسی ارشد و دکتری می باشد. نگارنده در آغاز به اعراب گذاری کامل متون مربوط به شرح احوال و اشعار شاعران پرداخته، آن گاه لغات دشوار هر بیت را توضیح داده و به نکات مهم نحوی آن اشاره

کرده است. سپس معنایی نزدیک به متن - به گونه ای که درک و تطبیق آن با اصل عربی آسان باشد - آورده است. در صورتی که آن معنا رسا و بسنده نبوده، گزارشی برای گشودن گره و ابهام آن بیت نگاشته و در پایان فهرستی از واژه های معنی شده به روش الفبایی سامان داده تا دسترسی به آن ها برای پژوهندگان آسان گردد.»

این کتاب در ۲۷۰ صفحه همراه با پیوست لغات و واژگان و به قیمت ۶ هزار تومان منتشر شده است. علاقه مندان می توانند نام کتاب را به شماره ۳۰۰۱۴۴۱۰۴ پیامک کرده تا برای هماهنگی ارسال نشریه به آنها تماس گرفته شود. همچنین امکان خرید اینترنتی کتاب با مراجعه به نشانی WWW.IHCS.AC.IR امکان پذیر است. امکان تهیه کتاب با شماره ۸۸۰۴۶۸۹۱ نیز فراهم است.

هشت رساله در بیان احوال زنان

کتاب هشت رساله در بیان احوال زنان که شامل بررسی متون مربوط به سال های ۱۰۰۰ تا ۱۳۱۳ هجری قمری می شود به کوشش دکتر روح انگیز کراچی منتشر شد. دکتر کراچی در مقدمه این کتاب می نویسد: «بازخوانی ادبیات با رویکرد های منطقی-تحلیلی، تاریخ و فرهنگ گذشته و زوایای مختلف جامعه و زندگی را پیش رو می نهد... کمبود منابع در زمینه مطالعات زنان، انگیزه پژوهش در گنجینه دست نوشته های فارسی شد تا بتوان تصویر واقعی زن ایرانی را از لابلای صفحات فراموش شده و غبار گرفته این متون بازیافت و جایگاه و نقش او را دریافت... برای این پژوهش دستنویس هایی با محوریت و بن مایه زن در ادبیات تعلیمی شناسایی شد. بدین ترتیب از میان انبوه نسخه های خطی موجود، ۶۲ دستنویس در موضوع حکمت عملی گزینش شد که از آن میان تنها ۸ نسخه که با معیارهای قراردادی دوره حاضر متناسب بود برای تصحیح انتخاب شد.» این کتاب مجموعه ۸ رساله یا متن مستقل تاریخی است که از دوره صفویه تا روزگار ناصر الدین شاه قاجار را در بر می گیرد. سلوک النساء، حکایت بی وفایی زنان، حکایت نذر بستن زن و قاضی و شحنه و محبتسب، در مدمت زنان، در بیان تأدیب زنان، در بیان احوال زنان، مناقب النساء و آداب

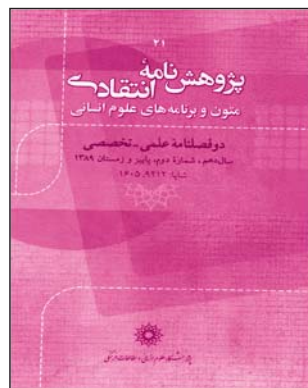
معاشرت نسوان عنوان این مقالات هستند. در بخشی از رساله هفتم این کتاب با نام «مناقب النساء» در توصیف «زن نیکو» آمده است: «گله هرگز نکند، هر چند صد هزار ناملایم ببیند. گله، گله می آرد، اصل گله، خنکی است هر چند کمال گرمی در میان باشد. لابد که گله باعث کدورت می شود. حاشا که چنین باشد. زن و شوهر را چه به گله؟ گله را پیرزن ها باید از عروس بکنند. زن و شوهر که از هم توقعی نداشته باشند، گله کردن عیب ندارد. صدا را بلند نکند در کلام که نمونه صدای خر باشد...»

در بخشی از رساله هشتم یعنی آداب معاشرت نسوان می خوانیم: «زن صبح که از خواب بیدار می شود، بعد از نماز تلاوت قرآن و دعا زیاد طول ندهد و درنگ نکند. سر را شانه کرده، سرمه کشیده، تغییر لباس داده، گلابی به صورت زده، باروی گشاده و خندان، چون کبک خرامان و ماه تابان، نزد مرد برود. نه اینکه صبح از خواب برخاسته، با چشم پر قی، سیاهی سرمه دور چشم را گرفته و سیاهی سرمه و کثافت سرخاب رو را نخس کرده، چرک دندان را فرو گرفته و بخار دهان یک فرسخ می رود و لباس کثیف رختخواب یک طرف افتاده، اتاق جاروب نشده، زانو به زانوی شوهر نشسته و خمیازه های پیایی، کثافت منظر، کسالت خواب، فرت فرت قلیان، بوی قیر و گند سیر، شوشه بینی، فقییر باید ششبار شود و همه اینها را امتحان گشته و مشغول استغاثه و استغفار می شود و در دل هزار اعتاب بر آن صورت و سیرت می کند و به تعجیل راه خلاصی از این مهلکه را جویان می شود. خانم تصور کرده مرد را احیا کرده و چه خوب کرده که ساعتی از شوهر جدا نگشته و متوقع هم می شود که امروز چه شد مرد مرا نبوسیده. بارک الله خانم اراست می گوئی. جای آن دارد که مرد با این احوال چرک کوشه لبنت را عوض نبات و شیرینی بلیسد و...»

این کتاب با قیمت ۸ هزار تومان و در ۲۳۰ صفحه در اختیار علاقه مندان قرار گرفته است. علاقه مندان می توانند نام کتاب را به شماره ۰۱۴۴۱۰۴۳۰۰ پیامک کرده تا برای هماهنگی ارسال نشریه با آنها تماس گرفته شود. امکان تهیه کتاب با شماره ۸۸۰۴۶۸۹۱ نیز فراهم است.

شماره دوم پژوهش نامه انتقادی

شماره ۲۱ دو فصلنامه علمی تخصصی پژوهش نامه انتقادی منتشر شد. دکتر حمید رضا آیت اللهی مدیر مسئول و دکتر سید فضل الله موسوی سردبیر این مجله هستند. ۹ استاد و دانشیار دانشگاه ها و موسسات علمی کشور عضو هیئت علمی پژوهش نامه انتقادی (متون و برنامه های علوم انسانی) هستند. مقالات این شماره در دو بخش طبقه بندی و نقد شده اند. در بخش نخست با عنوان «بررسی و تحلیل مبانی

علوم انسانی» مقالات آسیب شناسی رشته های حقوق با توجه به بررسی تطبیقی آموزش رشته های حقوق در ایران و فرانسه (نوشته منوچهر توسلی نائینی)، نقد و بررسی حقوقی ورود به خدمت و استخدام در قانون مدیریت خدمات کشوری (فصل های ششم و هفتم) (نوشته ولی رستمی)، بررسی مبانی حقوق اجتماعی (نوشته ابراهیم موسی زاده و فهیم مصطفی زاده)، قلمرو فقه در حقوق موضوعه ایران (نوشته علی رضایزادیان) منتشر شده اند.

نقد مقالات بازنمایی معیارهای نگارش دانشنامه حقوقی (نوشته سید رحیم حسینی)، تحلیلی انتقادی از کتاب فلسفه حقوق؛ فلسفه انتقادی در نقد فلسفه حقوق ایرانی (نوشته محمد جواد جاوید)، تاملی بر کتاب قانون مدنی در نظم حقوقی کنونی (نوشته احمد رضا نائینی)، بررسی و نقد کتاب سیاست جنایی در اسلام و جمهوری اسلامی ایران (نوشته محمد رضا نظری نژاد کیاشی) نیز عناوین مقالات بخش دوم مجله «بررسی انتقادی متون علوم انسانی» هستند. نقدی بر منشور «حقوق و مسئولیت های زنان در نظام جمهوری اسلامی ایران» (نوشته ناصر قربان نیا) نیز پیوست این نشریه است.

خلاصه گزارش های طرح های تحول در حوزه علوم انسانی

نسخه دوم خلاصه گزارش های جمع آوری شده در خصوص طرح های تحول در حوزه های علوم انسانی، معارف اسلامی و هنر بر اساس نگرش اسلامی- ایرانی به کوشش دکتر حمید رضا آیت اللهی و از سوی دبیرخانه کمیسیون تخصصی علوم انسانی، معارف اسلامی و هنر منتشر شد. دکتر آیت اللهی در مقدمه این کتاب با اشاره به تأکید مقام معظم رهبری بر اهمیت علوم انسانی در تشکیل شاکله اندیشه جامعه و نگرانی های ایشان از

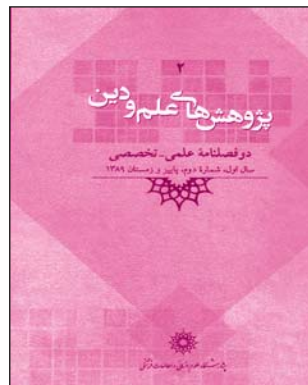
تهاجم اندیشه های مخرب جهانی و همچنین تلاش های پراکنده چهره های دلسوز برای ارائه اندیشه ایرانی اسلامی و ایجاد باور ملی به نگرش های بومی می نویسد: «کمیسیون علوم انسانی، معارف اسلامی و هنر وابسته به شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری در راستای وظایف قانونی اش در صدد برآمد با ایجاد شبکه تبادل اطلاعات به کلیه عزیزان خدمات لازم را ارائه نماید، لذا به تهیه و ارائه فرمی اقدام نمود که پس از ارسال آن به مراکز پژوهشی و آموزش عالی و تکمیل آن توسط هر یک از فعالان این حوزه، اطلاعات مربوطه ثبت و ضبط گردید که گزارش و دسته بندی این نتایج به شرح پیوست می باشد. این کمیسیون تخصصی تلاش می کند تا این اطلاعات را در اختیار کلیه کسانی که به نحوی در این زمینه تلاش می کنند، قرار دهد و امیدوار است بدین ترتیب علاوه بر امکان هماهنگی و تبادل اطلاعات بین دست اندرکاران این طرح ها، زمینه انواع مشارکت های پیشنهادی را نیز فراهم آورد.»

وی همچنین تأکید کرده هدف کمیسیون از جمع آوری این اطلاعات، نظارت ستادی و هدایت فعالیت هان نیست، بلکه این کمیسیون معتقد است موسساتی که در این زمینه فعال هستند باید مناسبات بین خویش را تعیین کنند و ضمن برقراری ارتباط با یکدیگر، شبکه ای تأثیر گذار برای فعالیت هایشان ایجاد نمایند.

پژوهش های علم و دین، به شماره دوم رسید

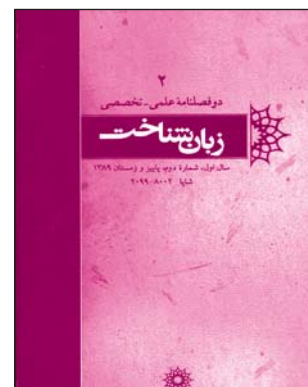
دومین شماره دوفصلنامه علمی-تخصصی علم و دین منتشر شد. این نشریه به مدیر مسئولی دکتر حمیدرضا آیت اللهی، سردبیری دکتر خسرو باقری و با همکاری ۷ استاد و دانشیار به عنوان عضو هیئت تحریریه منتشر شده است. نقش آموزه های دینی در حل بحران های زیست محیطی (نوشته محمد بیدهندي، علی کرباسی زاده، محسن شیراوند)، تاثیر تمدن اسلامی در شکوفایی ریاضیات کاربردی؛ محاسبه فاصله بغداد-مکه به وسیله ابوالوفای بوزجانی (نوشته جعفر آقایانی چاوشی)، مفهوم رشد و توسعه انسانی در دیدگاه اسلام و غرب (نوشته نیکو دیالمه، مریم برادران حقیر)، نسبت عقل و دین در فلسفه کانت (نوشته اسماعیل سعادت‌نی خمسه)، نگاهی به برخی زمینه های ارتباط مسئله «فلس (ذهن) - بدن» و مسئله «آفریدگار - جهان» (نوشته پیروز فطوریچی)، نگاهی به کارکردهای معرفتی دین در زندگی مدرن؛ بررسی نقش علم دینی (نوشته قدرت الله قربانی)، مقایسه مراحل تکامل جنین انسان از دیدگاه قرآن و حدیث و علم جنین شناسی (نوشته زهره کامکار، شهناز رضوی، محمد هادی امین ناجی) عناوین دومین شماره این فصلنامه علمی-تخصصی هستند.

علاقه مندان می توانند برای خرید نشریه به شماره ۸۸۶۱۲۸۷۰ تماس گرفته و برای خرید اینترنتی به نشانی WWW.IHCS.AC.IR مراجعه کنند. بار سال نام مجله به شماره پیامک ۳۰۰۰۱۲۲۱۰۴ برای ارسال به علاقه مندان از سوی پژوهشگاه با آنها تماس گرفته خواهد شد.

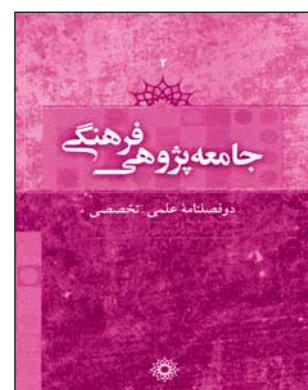
دومین شماره «زبان شناخت» منتشر شد

شماره دوم دوفصلنامه علمی-تخصصی زبان شناخت نیز منتشر شد. در این شماره ۸ مقاله با عنوان تحلیل متون داستانی کودک با رویکرد شعرشناسی شناختی (نوشته آریتا افراشی و فاطمه نعیمی خشکوانی)، گزارش منوچهر جوان جم از تبیین باران ساز در متن فارسی میانه دادستان دینی (نوشته محمود جعفری دهقی)، سیبویه و سرآغاز دستور نویسی زبان عربی (نوشته ژیلایا خانجانی)، آروفای رویکرد جدید در آموزش زبان فارسی به غیر فارسی زبانان (نوشته احمد صفاری مقدم)، تحول ایرانی باستان در گویش های ایرانی (نوشته اسفندیار طاهری)، سبک شناسی و بلاگ نویسی به زبان فارسی (نوشته سید مصطفی عاصی و مریم مسگر خوبی)، ستوش در متون فارسی میانه و آیین های زرتشتی (نوشته فرزانه گشتاسب)، ساختار تغذیه در اسطوره مشی و مشیانه بر اساس متون زبان های باستانی ایران (نوشته بهاره مختاریان) منتشر شده اند. دکتر حمیدرضا آیت اللهی مدیرمسئول و دکتر زهره زرشناس سردبیر این مجله تخصصی هستند. ۱۰ استاد و استادیار دانشگاه نیز عضو هیئت تحریریه این مجله علمی-تخصصی بوده اند. علاقه مندان می توانند نام مجله را به شماره ۳۰۰۰۱۴۴۱۰۴ پیامک کرده تا برای هماهنگی ارسال نشریه با آنها تماس گرفته شود. همچنین امکان خرید اینترنتی کتاب با مراجعه به نشانی WWW.IHCS.AC.IR امکان پذیر است.

شماره دوم «جامعه پژوهی فرهنگی» منتشر شد

شماره دوم دوفصلنامه علمی-تخصصی «جامعه پژوهی فرهنگی» به مدیر مسئولی دکتر حمیدرضا آیت اللهی، سردبیری دکتر احمد کتابی و با همکاری ۸ استاد و استادیار دانشگاه ها و مراکز علمی کشور منتشر شد. در این شماره ۷ مقاله از ۱۶ نویسنده درج شده است. گفتمان چپ اولیه در ایران؛ اندیشه های جهانی در بستر ایرانی (نوشته علیرضا تاجداری - حسن سربایی)، منزلت «قانون» و «ظلم» در نظریه های علوم اجتماعی و مدیریت و پیشینه آن در اداره امور ایران عصر قاجار (نوشته حمید تنکابنی)، بررسی کاربردی آموزش غیر رسمی در آموزش شهروندی (مطالعه موردی: مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران) (نوشته نازیلا خطیب زنجانی، بهمن زندی، مهرازان فرج اللهی، محمد رضا سردمدی)، تاثیر استفاده از رسانه ها بر احساس جوانان نسبت به حیات اجتماعی (نوشته غلامرضا خوش فر، سید محمود عقیلی، مجید دنکو، مجید الیاسی)، ویژگی های دانشگاه تمدن ساز (نوشته سید ابوتراب سیاه پوش)، بازتعریف هویت دوگانه ارمنه ایرانی در بستر جهانی شدن؛ مطالعه ارمنه محله وحیدیه تهران (نوشته سید احمد عسکری، سعیده زادقناد، علی قاسمی اردهایی)، ایدئولوژیک شدن علم؛ پیامدها و آسیب ها (نوشته امیر قدسی) عناوین مقالات منتشر شده در این مجله هستند. علاقه مندان می توانند نام مجله را به شماره ۳۰۰۰۱۴۴۱۰۴ پیامک کرده تا برای هماهنگی ارسال نشریه با آنها تماس گرفته شود. همچنین امکان خرید اینترنتی کتاب با مراجعه به نشانی WWW.IHCS.AC.IR امکان پذیر است.

انتشار دوفصلنامه غرب شناسی

نخستین شماره دوفصلنامه علمی-تخصصی غرب شناسی بنیادی منتشر شد. دکتر حمیدرضا آیت اللهی مدیرمسئول و دکتر حسن کلباسی اشری سردبیر این نشریه ۱۵۰ صفحه ای هستند و ۹ استاد و استادیار دانشگاه و موسسات پژوهشی مانند دکتر کریم مجتهدی؛ دکتر فرامرزی رفیع پور و دکتر رضادآوری اردکانی به عنوان عضو هیئت تحریریه با آن همکاری داشته اند. نقدی بر اندیشه سیاسی لئوناستراوس (نوشته ناصر تاجیک)، تاثیر فلسفه سیاسی ارسطو بر فیلسوفان مسلمان تا ابن رشد (نوشته مهدی حسین زاده)، منابع آشنایی ابن خلدون با جهان غربی و برخی ملاحظات روش شناسانه (نوشته میثم سفیدخوش)، تبیین مبانی دموکراسی در اندیشه های فلسفی کارل پوپر (نوشته امیرمسعود شهرام نیا، جلال حاجی زاده)، انسان گرایی مدرن و مبانی اسطوره ای آن (نوشته مریم صانع پور)، کثرت گرایی جان هیک و مشکل غرب در مواجهه با مسئله تعارض ادیان (نوشته امیر صادقی) و پرسش از خاستگاه هگلی پایان تاریخ فوکویاما (نوشته علی مرادخانی) عناوین مقالات منتشر شده در این نشریه هستند. خلاصه مقالات به زبان انگلیسی نیز ضمیمه نشریه است. علاقه مندان برای تهیه دوفصلنامه علمی-تخصصی غرب شناسی بنیادی می توانند با شماره ۸۸۰۴۱۴۵۸ تماس بگیرند یا نام مجله را به شماره ۳۰۰۰۱۴۴۱۰۴ پیامک کنند.

با هدف نظارت بر عملکرد و فعالیت‌ها انجام شد

بازدید هیئت رئیسه از بخش‌های مختلف پژوهشگاه

هیئت رئیسه پژوهشگاه مطابق روال مرسوم، ماه گذشته نیز از بخش‌های مختلف پژوهشگاه بازدید کردند. بر اساس گزارش حوزه ریاست این بازدیدها در ماه گذشته از کتابخانه، پژوهشکده سیاسی، مرکز تحقیقات امام علی (ع) و آشپزخانه انجام شده است.

در بازدید از کتابخانه مقرر شد در خصوص سیستم روشنایی، تجهیز دوربین، نگهداری کتابخانه، تصمیم‌گیری در خصوص برنامه‌های کتابخانه دیجیتال و چگونگی تهیه یک نسخه از کتابهای علوم انسانی، ارائه ماهانه گزارش وضعیت کتابخانه به ریاست پژوهشگاه، نهایی شدن برنامه‌های برگزاری کارگاههای آموزشی تا پایان سال ۹۰، تلاش برای بالا بردن تعداد مراجعه‌کنندگان به کتابخانه از طریق تبلیغات مناسب، اسکن کتاب‌ها، افزایش اسناد، فعالیت وسیع و مستمر در پرتال جامع علوم انسانی و جمع‌آوری کتابهای تخصصی از پژوهشکده‌ها و گروه‌ها و انتقال آنها به کتابخانه اقدام شود.

انجام هرگونه فعالیت در پژوهشکده‌ها طبق فرم‌های ارائه شده از سوی معاونت، ارائه منظم گزارش تشکیل جلسات کارگاه‌ها و نشست‌ها و تلاش برای برگزاری هرچه سریع‌تر شورای پژوهشی پژوهشکده از مهم‌ترین تصمیم‌های اتخاذ شده در بازدید هیئت رئیسه از پژوهشکده علوم سیاسی هستند.

هیئت رئیسه از مرکز تحقیقات امام علی (ع) نیز بازدید کردند. در این بازدید مقرر شد جایگاهی لازم در خصوص استقرار افراد در مجموعه مرکز تحقیقات امام علی (ع) سریعتر انجام شده و جلسات شورای علمی پژوهشی نیز هر دو هفته یکبار تشکیل شود. تصمیم‌گیری درباره هیئت امنای این مرکز، ارائه گزارش از تمامی کتاب‌ها و مقالات موجود در این مرکز برای درج در خبرنامه پژوهشگاه به روابط عمومی و چاپ بروشور جداگانه‌ای به زبان‌های فارسی، عربی و انگلیسی برای معرفی این مرکز از دیگر مصوبات این دیدار بود.

در بازدید اعضای هیئت رئیسه از آشپزخانه نیز مقرر شد لیست غذایی جدیدی برای پژوهشگاه تهیه شده و توصیه‌های بهداشتی پزشک پژوهشگاه در خصوص نوع غذا و همچنین استفاده از اقلام مصرفی در آشپزخانه پژوهشگاه، مورد توجه قرار گیرد. توزیع روزانه نان تافتون، نظرخواهی روزانه از سه نفر در خصوص کیفیت و نحوه توزیع غذا و حذف غذاهای سرخ شده و ناسالم مانند سوسیس و خیارشور و جایگزین کردن سبزیجات پخته مانند هویج - سلغم و کدو و ... با آنها دیگر تصمیمات اتخاذ شده در این بازدید بود.

خلاصه سخنرانی دکتر یوسفی فر

نقش بازار در آفرینش فضاهای شهری ایرانی

بحث شهر در ایران نیازمند بازشناسی است. با گذار از شهرهای کهن که متعلق به دوره سنتی هستند و جایگزینی مناسبات شهرنشینی فهم مستقیم بین مردمان گذشته و مردمان کنونی غیر ممکن شده است.

پدیده بازار نیز بر اساس مولفه‌های تشکیل‌دهنده آن (اقتصاد، سیاست، دین) که در بازار با هم پیوند و در زندگی روزانه نمود می‌یابند، قابل بازشناسی است. بازار تنها بخش از اجتماع گونه جامعه است و در آن نوعی جامعه کامل مشاهده می‌شود. در گذشته بازار واجد تمام مولفه‌هایی (مسجد جامع، زورخانه، حمام، مدرسه و...) بود که حیات را در آن ممکن می‌کرد و تا دوره قاجار نیز استمرار یافت. بر این اساس مبحث بازار در تاریخ شکل‌گیری شهرها و مناسبات شهری به بازشناسی نیاز دارد. در این بحث به تاثیر بازار در ایجاد کالبد شهری پرداخته می‌شود و اهتمام بر آن است که نظریه رایج در باب شکل‌گیری شهرها در ایران نقد و نظریه‌ای جدید ارائه شود.

روش‌هایی که تا کنون در این باره استفاده می‌شدند با برداشتی پسینی، بازار را از حال به گذشته بررسی کرده‌اند که از منظر روش‌شناسی غیر تاریخی است و از رشد و توسعه کالبد شهر، برداشت غیرتاریخی دارد.

در این پژوهش با روشی متفاوت شکل‌گیری کالبد شهری با مطالعه پیشینی بررسی شده است. در ایران منشأ شکل‌گیری شهرها متفاوت است (اقتصادی، مذهبی، سیاسی و...). در این مطالعه شهرهایی با هسته مرکزی بازار بررسی شده‌اند. با مطالعه موردی بازار شهر تهران، مکان‌های تاریخی آن بازسازی و نحوه استقرار آنها سالنمایی، و تقدم و تاخر ایجاد مکان‌ها مشخص و سپس نحوه اتصال آنها به سایر مکان‌ها استخراج شد. این روش استخراج داده‌های زیر ممکن کرد:

۱- مراحل تدریجی پیدایش، استقرار، قدرت‌گیری و سلطه اصناف مختلف در بازار

۲- مکان‌گزینی حرفه‌ای

۳- الگوی جایگزینی مشاغل در یک فضای مشخص

۴- جانمایی اماکن در نقشه‌های تاریخی که نشان داد بازار تهران در دوره شاه طهماسب صفوی در مسیر رشد شمالی-جنوبی قرار گرفت و به تدریج بخشی از شهر را شکل داد. در دوره افغان‌ها، افشار و زند ارگ شهر اهمیت یافت (به دلیل نامنی و حمله افغانها و امنیت ارگ). ارگ در دوره کریم‌خان توسعه یافت ولی تا این زمان هم ارتباط معنایی بین بازار و ارگ وجود ندارد. در دوره آقامحمدخان قاجار تهران به عنوان پایتخت اهمیت یافت و ایجاد برخی تاسیسات در آن ضروری شد. بازارچه‌ای در منطقه اصلی بازار ایجاد و بازار به تدریج به سمت غرب متراکم شد ولی در این دوره هم ارتباطی بین بازار و ارگ نبود. دوره فتحعلیشاه، دوره خاصی در تحول شهر تهران است. چهار سوق بزرگ و کوچک در این دوره شکل گرفت و بازار به سمت غرب توسعه یافت و فضاهای شهری مرتبط چون کاروانسرا در اطراف آن ایجاد شد.

در دوره ناصری، به‌ویژه از زمان امیر کبیر و جان‌شنینان، روند توسعه بازار با ایجاد بازارچه‌ای، از سبزه میدان تا میدان ارگ در جنوب، و سپس اتصال آن به سنگلج در غرب نمود بیشتری یافت. از این پس ارتباط معنایی بین عناصر اصلی کالبد شهری در شهر تهران یعنی بازار، مسجد جامع و ارگ مشاهده می‌شود. اما پیوند آنها هسته اصلی شکل‌گیری شهر تهران و توسعه آن نبود و بازار هسته اصلی شهر و عامل توسعه شهر تهران محسوب می‌شود. (تاریخ سخنرانی: ۱۸ مهر ۱۳۹۰)

چهارمین نشست شورای خرید کتاب، مجلات و محصولات الکترونیکی برگزار شد

چهارمین نشست شورای خرید کتاب، مجلات و محصولات الکترونیکی هفتم مهر ماه با هدف بررسی، تدوین و تصویب مراحل خرید کتاب، مجلات و محصولات الکترونیکی با حضور اعضا برگزار شد.

در این جلسه پیشنهاد شد دیدگاههای اعضای هیئت علمی در مورد تهیه کتابها جمع‌آوری شده و فرم‌هایی نیز از طریق سکو در اختیار همکاران باشد تا کتاب مورد نظر خود را سفارش دهند و امکان مشاهده این فرم‌ها برای همه اعضای پژوهشگاه نیز فراهم شود. در این جلسه مقرر شد از این پس گزارشی مبنی بر میزان سفارش هر قسمت تهیه و سفارشات نهایی شده به صورت فایل الکترونیکی آماده شود تا در هر جلسه شورا، میزان خرید و پیگیری آن گزارش گردد. همچنین مصوب شد در مورد کتاب‌های لاتین با توجه به سرعت و هزینه آن نسخه دیجیتالی تهیه شود و در صورت نیاز به صورت افسست چاپ شود. همچنین دکتر یوسفی فر خواستار گزارشی در مورد وضعیت پایگاه‌های الکترونیکی مشترک شده توسط پژوهشگاه شد که مقرر شد نماینده پژوهشگاه در کنسرسیوم نشریات وزارت علوم آن را تهیه کنند.

مجلات علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

www.ihcs.ac.ir

جهت اطلاع از شرایط پذیرش مقاله در هر کدام از مجلات به سایت پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی مراجعه نمایید

www.ihcs.ac.ir

ستون آخر

انتصاب

- عباس صفری طی حکمی از سوی رئیس پژوهشگاه به عنوان مدیر حوزه ریاست پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی منصوب شد.
- دکتر محمد رضا جوادی یگانه با صدور حکمی از سوی دکتر آیت اللهی به مدت ۲ سال به عنوان قائم مقام پژوهشگاه علوم اجتماعی منصوب شد.
- دکتر آیت اللهی در حکم وی ضمن تاکید بر اهمیت جایگاه علوم اجتماعی در تحقق اهداف سند چشم انداز، توجه به موارد زیر را خواستار شده:
 ۱. تدوین برنامه پنج ساله پژوهشگاه منطق با اسناد بالادستی از جمله سند چشم انداز بیست ساله، اصول سیاست فرهنگی مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی و سیاست های کلی برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی.
 ۲. مدیریت و برنامه ریزی دقیق در خصوص تدوین طرح های مسئله محور، نیاز مدار و کاربردی در گروه های پژوهشگاه.
 ۳. جدیت در توجه به رفع نیاز های اجتماعی جامعه و همکاری با کلیه مراکز، موسسات و دانشگاه ها و پژوهشگاه ها در حوزه علوم اجتماعی به منظور مرکزیت پژوهشگاه علوم اجتماعی این پژوهشگاه با توجه به قابلیت های بالای اعضای محترم هیئت علمی آن.
 ۴. برگزاری جلسات مستمر با اعضای هیئت علمی و گروه های پژوهشگاه برای هماهنگی و نیل به اهداف و مأموریت های محوله.
- دکتر آیت اللهی همچنین با صدور حکم جداگانه ای، جوادی یگانه را به مدت ۲ سال به عنوان دبیر شورای پرتال علوم انسانی منصوب کرده است.
- همزمان دکتر شهرام یوسفی فر، معاون پژوهشی و همکاری های بین المللی طی حکمی دکتر جوادی یگانه را به عنوان عضو شورای پژوهشی پژوهشگاه علوم اجتماعی منصوب کرده است.
- قاسم شکری با حکم دکتر آیت اللهی به عنوان سرپرست دبیرخانه جذب اعضای هیئت علمی منصوب شد.
- دکتر مهدی معین زاده با حکم ریاست پژوهشگاه به عنوان سرپرست مدیریت پژوهشی پژوهشگاه منصوب شد. دکتر آیت اللهی همچنین از زحمات دکتر ایزدی در دوران تصدی این سمت قدردانی کرده است.
- دکتر شهرام یوسفی فر طی حکمی دکتر یوسف محمدنژاد عالی زمینی را به عنوان مشاور و مسئول حوزه معاونت پژوهشی منصوب کرد.

تسلیم

جناب آقای خدابخش

مصیبت وارد شده را به شما خانواده محترم تان تسلیت عرض می کنیم. از خداوند متعال برایتان آرزوی طول عمر و برای آن مرحوم غفران الهی آرزو مندیم.

سرکار خانم قاضی میر سعید

مصیبت وارده را به شما و خانواده محترم تان تسلیت می گوئیم. ما را هم در غم تان شریک بدانید
همکاران شما در پژوهشگاه

فهرست انتشارات پژوهشگاه در ششماه اول سال ۱۳۹۰

انتشارات پژوهشگاه فهرست کتاب های منتشر شده در ۶ ماهه اول امسال و همچنین فهرست کتاب های در دست انتشار را اعلام کرد. بر اساس اعلام ناصر زعفرانچی از ابتدای امسال تا کنون ۳۳ عنوان کتاب با مجموع تیراژ ۳۰ هزار جلد منتشر شده است.

همچنین ۸ عنوان کتاب دیگر نیز به زودی منتشر خواهد شد.

فرهنگ توصیفی ادیان (نوشته عبدالرحیم گواهی)، شناخت نهاد بیت الحکمه (نوشته ابوتراب سیاهپوش) خلد برین (میر هاشم محدث)، جستار هایی در مناسبات شهر و شهر نشینی در دوره سلجوقی (شهرام یوسفی فر)، تاریخ عراق قدی (نوشته ژرژ رو و ترجمه ابوالفضل علیزاده طباطبایی)، نقد و بررسی آرای خاورشناسان در جمع و تدوین قران کریم (نوشته فروغ پارسا) و خزانه خزانه عامره (نوشته غلامعلی آزاد بلگرمی، تصحیح ناصر نیکویخت و تشکیل اسلم بیگ) عناوین کتاب های در دست انتشار هستند. جدول زیر نیز مشخصات کتاب های منتشر شده از ابتدای سال تا کنون را نشان می دهد. ■

عنوان	مؤلف	عنوان	مؤلف
آب زوهر	فاطمه جدلی	ظفر نامه جلد هفتم	حمداالله مستوفی
ارسطو	آلفرد ای تیلور	فلسفه در آلمان	کریم مجتهدی
اقتصاد پیرزمینی در ایران	علی اصغر اسفندیاری	غزلیات سعدی	سعدی
بررسی چند تعبیر عرفانی در گاهان زردشت	مارتین شوارتز	عرفان در ادبیات عاشورایی	اکرم اکرمی
تاریخ اصفهان: ابنیه و عمارات	جلال الدین همائی	قصه هایی از سعد	زهره زرشناس و آنهیتا پرتوی
حفظ البدن	فخر رازی	جامعه باستان	لوئیس هنری مورگان
قواعد کلی فلسفی جلد ۱	غلامحسین ابراهیمی دینانی	قواعد کلی فلسفی جلد ۲	غلامحسین ابراهیمی دینانی
تاریخ اصفهان: سلسله سادات	جلال الدین همائی	کندو کاو فلسفی برای کودکان و نوجوانان (۲)	سعید ناجی
زیر آسمان اصفهان	احمد مدنی	کودک فیلسوف لایلا	سعید ناجی
خوانساری نامه: شرح احوال	به کوشش احمد کتابی	گونه شناسی آزار کودکان در ایران	اشرف بروجردی
خاور دور در اندیشه ایرانی	امیر سعید الهی	لایب نیس و مفسران فلسفه او	کریم مجتهدی
روایت پهلوی	مهشید میرفخرایی	سفینه مراثی ونوحه ها	سید علی آل داود
روش تحقیق در علوم اجتماعی ج ۱	باقر ساروخانی	نقدنامه تاریخ باستان شناسی و هنر	محمد سپهری و علی محمد ولوی
روش تحقیق در علوم اجتماعی ج ۲	باقر ساروخانی	نقش دانشمندان مسلمان در علم شیمی	علی عبدالله الرفاع
درآمدی بر زبان شناسی تطبیقی زبانهای هند و اروپا	رابرت بیکنس	هشت رساله در بیان احوال زنان از ۱۰۰۰ تا ۱۳۱۳	به کوشش روح انگیز کراچی
سرمشق رهبری علمی در دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی	فاروق امین مظفری خورشید پاداش اصل	مجموعه مقالات کنگره ملی علوم انسانی جلد ۹	مظفر نامدار
واژه نامه شصت و هفت گویش ایرانی	صادق کیا		